

ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ У ЗАКОНУ

о заштити животне средине

Значење израза

Члан 3.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) *животна средина* јесте скуп природних и створених вредности чији комплексни међусобни односи чине окружење, односно простор и услове за живот;
- 2) *квалитет животне средине* јесте стање животне средине које се исказује физичким, хемијским, биолошким, естетским и другим индикаторима;
- 3) ~~*природне вредности* јесу природна богатства која чине: ваздух, вода, земљиште, шуме, геолошки ресурси, биљни и животињски свет~~
- 3) ПРИРОДНЕ ВРЕДНОСТИ СУ ДЕЛОВИ ПРИРОДЕ КОЈИ ЗАСЛУЖУЈУ ПОСЕБНУ ЗАШТИТУ ЗБОГ СВОЈЕ ОСЕТЉИВОСТИ, УГРОЖЕНОСТИ ИЛИ РЕТКОСТИ, РАДИ ОЧУВАЊА БИОЛОШКЕ, ГЕОЛОШКЕ И МОРФОЛОШКЕ И ПРЕДОНЕ РАЗНОВРСНОСТИ, ПРИРОДНИХ ПРОЦЕСА И ЕКОСИСТЕМСКИХ УСЛУГА ИЛИ РАДИ НАУЧНОГ, КУЛТУРНОГ, ОБРАЗОВНОГ, ЗДРАВСТВЕНО-РЕКРЕАТИВНОГ И ДРУГОГ ЈАВНОГ ИНТЕРЕСА;
- 3А) ПРЕДОНА РАЗНОВРСНОСТ ЈЕ СТРУКТУРИРАНОСТ ПРОСТОРА НАСТАЛА У ИНТЕРАКЦИЈИ (МЕЋУДЕЈСТВУ) ПРИРОДНИХ И/ИЛИ СТОРЕНИХ ПРЕДОНИХ ЕЛЕМЕНАТА ОДРЕЂЕНИХ БИОЛОШКИХ, КЛИМАТСКИХ, ГЕОЛОШКИХ, ГЕОМОРФОЛОШКИХ, ПЕДОЛОШКИХ, ХИДРОЛОШКИХ, КУЛТУРНО-ИСТОРИЈСКИХ И СОЦИОЛОШКИХ ОБЕЛЕЖЈА;
- 4) ~~*заштићено природно добро* јесте очувани део природе посебних вредности и одлика (геодиверзитета, биодиверзитета, предела, пејзажа и др), који има трајни еколошки, научни, културни, образовни, здравствено-рекреативни, туристички и други значај, због чега као добро од општег интереса ужива посебну заштиту~~
- 4) ЗАШТИЋЕНА ПРИРОДНА ДОБРА СУ ЗАШТИЋЕНА ПОДРУЧЈА, ЗАШТИЋЕНЕ ДИВЉЕ ВРСТЕ И ПОКРЕТНА ЗАШТИЋЕНА ПРИРОДНА ДОКУМЕНТА;
- 5) *јавно природно добро* јесте уређени или неуређени део природног богатства, односно ваздуха, водних добара, приобаља, подземних добара, шумских добара, предела или простора, једнако доступан свима;
- 6) ~~*геодиверзитет (геолошка разноврсност)* јесте присуство или распрострањеност разноврсних елемената и облика геолошке грађе, геолошких структура и процеса, геохронолошких јединица, стена и минерала различитог састава и начина постанка и разноврсних палеоекосистема мењаних у простору под утицајима унутрашњих и спољашњих геодинамичких чинилаца током геолошког времена~~
- 6) —ГЕОЛОШКА РАЗНОВРСНОСТ (ГЕОДИВЕРЗИТЕТ) ЈЕ ПРИСУСТВО ИЛИ РАСПРОСТРАЊЕНОСТ РАЗНОВРСНИХ ЕЛЕМЕНАТА И ОБЛИКА ГЕОЛОШКЕ ГРАЂЕ, ГЕОЛОШКИХ СТРУКТУРА И ПРОЦЕСА, ГЕОХРОНОЛОШКИХ ЈЕДИНИЦА, СТЕНА И МИНЕРАЛА РАЗЛИЧИТОГ САСТАВА И НАЧИНА ПОСТАНКА И РАЗНОВРСНИХ ПАЛЕОЕКОСИСТЕМА МЕЊАНИХ У ПРОСТОРУ ПОД УТИЦАЈИМА УНУТРАШЊИХ И СПОЉАШЊИХ ГЕОДИНАМИЧКИХ ЧИНИЛАЦА ТОКОМ ГЕОЛОШКОГ ВРЕМЕНА;

~~7) биодиверзитет (биолошка разноврсност) јесте разноврсност организама у оквиру врете, међу вретама и међу екосистемима и обухвата укупну разноврсност гена, врста и екосистема на локалном, националном, регионалном и глобалном нивоу~~

7) БИОЛОШКА РАЗНОВРСНОСТ (БИОДИВЕРЗИТЕТ) ЈЕСТЕ СВЕУКУПНОСТ ГЕНА, ВРСТА И ЕКОСИСТЕМА НА ЗЕМЉИ ИЛИ НЕКОМ ЈАСНО ОДРЕЂЕНОМ ПОДРУЧЈУ;

7А) ЕКОСИСТЕМ СА УСЛУГАМА ЕКОСИСТЕМА ЈЕСТЕ ДИНАМИЧКИ КОМПЛЕКС БИОЦЕНОЗА И ЊИХОВОГ НЕЖИВОГ ОКРУЖЕЊА КОЈИ, ДЕЛУЈУЋИ МЕЋУСОБНО КАО ФУНКЦИОНАЛНА ЦЕЛИНА, ПРУЖАЈУ ЉУДИМА БРОЈНЕ КОРИСТИ ПОД НАЗИВОМ УСЛУГЕ ЕКОСИСТЕМА .

7Б) ЕКОЛОШКА МРЕЖА ЈЕСТЕ СИСТЕМ ПРОСТОРНО БЛИСКИХ ИЛИ ПУТЕМ ЕКОЛОШКИХ КОРИДОРА МЕЋУСОБНО ПОВЕЗАНИХ ЕКОЛОШКИ ЗНАЧАЈНИХ ПОДРУЧЈА КОЈА, УРАВНОТЕЖЕНОМ БИОГЕОГРАФСКОМ РАСПОРЕЂЕНОШЋУ, ЗНАЧАЈНО ПРИДНОСЕ ОЧУВАЊУ ПРИРОДНИХ ПРОЦЕСА И БИОДИВЕРЗИТЕТА, А ЧИЈОЈ ФУНКЦИОНАЛНОСТИ ДОПРИНОСЕ ЗАШТИТНЕ ЗОНЕ КОЈЕ, ПО ПОТРЕБИ, ШТИТЕ ЕКОЛОШКИ ЗНАЧАЈНА ПОДРУЧЈА И ЕКОЛОШКЕ КОРИДОРЕ ОД МОГУЋИХ ШТЕТНИХ УТИЦАЈА ИЗ ОКРУЖЕЊА .

7В) ОЦЕНА ПРИХВАТЉИВОСТИ ЈЕСТЕ ПОСТУПАК КОЈИМ СЕ ОЦЕЊУЈЕ МОГУЋ УТИЦАЈ СПРОВОЂЕЊА СТРАТЕГИЈЕ, ПЛАНА, ОСНОВЕ, ПРОГРАМА, ПРОЈЕКТА, РАДОВА И АКТИВНОСТИ (ПОЈЕДИНАЧНО ИЛИ У МЕЋУСОБНОЈ КОМБИНАЦИЈИ) НА ЦИЉЕВЕ ОЧУВАЊА И ЦЕЛОВИТОСТ ЕКОЛОШКИ ЗНАЧАЈНОГ ПОДРУЧЈА .

8) *регистар извора загађивања животне средине* јесте скуп систематизованих података и информација о врстама, количинама, начину и месту уношења, испуштања или одлагања загађујућих материја у гасовитом, течном и чврстом агрегатном стању или испуштања енергије (буке, вибрација, топлоте, јонизујућег и нејонизујућег зрачења) из тачкастих, линијских и површинских извора загађивања у животну средину;*

9) *активност која утиче на животну средину (у даљем тексту: активност)* јесте сваки захват (стални или привремени) којим се мењају и/или могу променити стања и услови у животној средини, а односи се на: коришћење ресурса и природних добара; процесе производње и промета; дистрибуцију и употребу материјала; испуштање (емисију) загађујућих материја у воду, ваздух или земљиште; управљање отпадом и отпадним водама, хемикалијама и штетним материјама; буку и вибрације; јонизујуће и нејонизујуће зрачење; удесе;

10) *постројење* јесте стационарна техничка јединица у којој се изводи једна или више активности које су утврђене посебним прописом и за чији рад се издаје дозвола, као и свака друга активност код које постоји техничка повезаност са активностима које се изводе на том месту и која може произвести емисије и загађења;

11) *загађивање животне средине* јесте уношење загађујућих материја или енергије у животну средину, изазвано људском делатношћу или природним процесима које има или може имати штетне последице на квалитет животне средине и здравље људи;

12) *капацитет животне средине* јесте способност животне средине да прихвати одређену количину загађујућих материја по јединици времена и простора тако да не наступи неповратна штета у животној средини;

- 13) *угрожена животна средина* јесте одређени део простора где загађење или ризик од загађења превазилази капацитет животне средине;
- 14) *загађивач* јесте правно или физичко лице које својом активношћу или неактивношћу загађује животну средину;
- 15) *загађујуће материје* јесу материје чије испуштање у животну средину утиче или може утицати на њен природни састав, особине и интегритет;
- 16) *оптерећење животне средине* јесте појединачни или збирни утицај активности на животну средину које се може изразити као укупно (више сродних компоненти), заједничко (више разнородних компоненти), дозвољено (у оквиру граничних вредности) и прекомерно (преко дозвољених граничних вредности) оптерећење;
- 17) *деградација животне средине* јесте процес нарушавања квалитета животне средине који настаје природном или људском активношћу или је последица непредузимања мера ради отклањања узрока нарушавања квалитета или штете по животну средину, природне или радом створене вредности;
- 18) *емисија* јесте испуштање и истицање загађујућих материја у гасовитом, течном и чврстом агрегатном стању или емисије енергије из извора загађивања у животну средину;*
- 19) *ниво загађујуће материје* јесте концентрација загађујуће материје у животној средини, којом се изражава квалитет животне средине у одређеном времену и простору;*
- 20) ~~отпад јесте свака материја или предмет дефинисан законом којим се уређује управљање отпадом~~ КОЈИ ДРЖАЛАЦ ОДБАЦУЈЕ, НАМЕРАВА ИЛИ ЈЕ НЕОПХОДНО ДА ОДБАЦИ
- 21) *опасне материје* јесу хемикалије и друге материје које имају штетне и опасне карактеристике;
- 22) *опасна супстанца* јесте супстанца дефинисана прописом Европске уније којим се уређује контрола опасности од великог удеса који укључује опасне супстанце;*П
- 23) *ризик* јесте одређени ниво вероватноће да нека активност, директно или индиректно, изазове опасност по животну средину, живот и здравље људи;
- 24) *удес* јесте изненадни и неконтролисани догађај који настаје ослобађањем, изливањем или расипањем опасних материја, обављањем активности при производњи, употреби, преради, складиштењу, одлагању или дуготрајном неадекватном чувању (у даљем тексту: хемијски удес);*
- 25) *санација, односно ремедијација* јесте процес предузимања мера за заустављање загађења и даље деградације животне средине до нивоа који је безбедан за будуће коришћење локације укључујући уређење простора, ревитализацију и рекултивацију;
- 26) *јавност* јесте једно или више физичких или правних лица, њихова удружења, организације или групе;*
- 27) *извори загађивања животне средине* јесу локацијски одређени и просторно ограничени тачкасти, линијски и површински извори загађујућих материја и енергије у животну средину;*
- 28) *заинтересована јавност* јесте јавност на коју утиче или на коју може утицати доношење одлуке надлежног органа или која има интереса у томе, укључујући и

удружења грађана и друштвене организације које се баве заштитом животне средине и које су евидентирани код надлежног органа;*

29) *надлежни орган* јесте орган одговоран за спровођење обавеза у оквиру овлашћења утврђених овим законом, и то:*

- министарство надлежно за послове животне средине;*
- покрајински орган надлежан за послове животне средине;*
- надлежни орган јединице локалне самоуправе;*

29а) *орган јавне власти* јесте орган одговоран за спровођење обавеза у оквиру овлашћења утврђених овим законом, и то:**

- министарство надлежно за послове животне средине;**
- покрајински орган надлежан за послове животне средине;**
- надлежни орган јединице локалне самоуправе;**
- други државни орган, орган територијалне аутономије, орган локалне самоуправе као и организација којој је поверено вршење јавних овлашћења;**
- физичка и правна лица која обављају јавне функције или врше јавна овлашћења, укључујући посебне дужности, активности или услуге у вези са животном средином, као и сва друга физичка или правна лица која врше јавна овлашћења, или пружају јавне услуге у вези са животном средином, а налазе се под њиховом контролом;**
- правно лице које је основано од стране државног органа, органа територијалне аутономије, органа локалне самоуправе, као и организације којој је поверено вршење јавних овлашћења, или које је финансирано у целини, односно у претежном делу из буџетских средстава;**

30) *оператер* јесте свако физичко или правно лице које, у складу са прописима, управља постројењем, односно комплексом или га контролише или је овлашћен за доношење економских одлука у области техничког функционисања постројења;*

31) *свесно постројење, односно постројење у којем се обављају активности у којима је присутна или може бити присутна опасна материја у једнаким или већим количинама од прописаних (у даљем тексту: свесно постројење)* јесте техничка јединица унутар комплекса где се опасне материје производе, користе, складиште или се њима рукује. Постројење укључује сву опрему, зграде, цевоводе, машине, алате, интерне колосеке и депое, докове, истоварна пристаништа за постројења, пристане, складишта или сличне грађевине, на води или копну, а које су нужне за функционисање постројења;*

32) *комплекс* подразумева просторну целину под контролом оператера, где су опасне материје присутне у једном или више постројења, укључујући појединачну или заједничку инфраструктуру, односно појединачне или заједничке активности;*

33) *захтеви у погледу квалитета животне средине* јесу скуп услова и захтева који морају бити испуњени у одређено време и на одређеном простору или у појединим медијумима животне средине, у складу са посебним прописима*;**

33а) *информација о животној средини* јесте свака информација у писменом, визуелном, звучном, електронском или другом материјалном облику, којом располаже орган јавне власти или која се чува у име органа јавне власти, о:**

(1) стању чинилаца животне средине, као што су ваздух и атмосфера, вода, тло, земљиште, предели и природна подручја, укључујући мочварна, приобална, речна и

језерска подручја, биодиверзитет и његове компоненте, геодиверзитет и геонаслеђе, генетички модификоване организме, као и о интеракцији између ових чинилаца;^{**}

(2) факторима као што су материје, енергија, бука, зрачење или отпад, укључујући радиоактивни отпад, емисије, испуштања и други облици емитовања у животну средину који утичу или могу утицати на чиниоце животне средине из подтачке (1) ове тачке;^{**}

(3) мерама (укључујући административне мере), као што су: јавне политике, стратегије, законодавство, планови, програми, споразуми о питањима из области животне средине, и активностима које утичу или могу утицати на чиниоце и факторе из подтач. (1) и (2) ове тачке, као и утврђеним мерама или активностима за заштиту тих чинилаца;^{**}

(4) извештајима о спровођењу прописа из области животне средине;^{**}

(5) анализама трошкова и користи и економским анализама и претпоставкама које се користе у оквиру мера и активности из подтачке (3) ове тачке;^{**}

(6) стању здравља људи и безбедности, укључујући ~~угрожавање ланца исхране~~ ПОГОРШАЊЕ СТАЊА ЕКОСИСТЕМА И УГРОЖАВАЊЕ ЖИВОГ СВЕТА, као и по потреби о условима живота човека, о непокретним културним добрима и њиховој заштићеној околини и грађевинским објектима, у мери у којој на њих утиче или може утицати стање чинилаца животне средине из подтачке (1) ове тачке или, кроз такве чиниоце, стање било ког од фактора из подтач. (2) и (3) ове тачке;^{**}

33б) информација која се чува у име органа јавне власти јесте информација о животној средини коју поседује физичко или правно лице које ове информације чува у име органа јавне власти;^{**}

33в) муљ јесте обрађени или необрађени остатак из постројења за пречишћавање технолошких отпадних вода;^{**}

33г) тражилац информације о животној средини може бити свако лице, у складу са законом којим се уређује приступ информацијама од јавног значаја;^{**}

33д) информација која се односи на угрожавање односно заштиту животне средине јесте информација о изненадној опасности која је проузрокована људском активношћу или је последица природних појава, укључујући и информацију о емисијама у животну средину.^{**}

Субјекти система заштите животне средине

Члан 4.

Систем заштите животне средине, у оквиру својих овлашћења, обезбеђују:

- 1) Република Србија*;
- 2) аутономна покрајина;
- 3) општина, односно град, ГРАД БЕОГРАД И ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ (у даљем тексту: јединица локалне самоуправе);
- 4) предузећа, друга домаћа и страна правна лица и предузетници који у обављању привредне и друге делатности користе природне вредности, угрожавају или загађују животну средину (у даљем тексту: правна и физичка лица);
- 5) научне и стручне организације и друге јавне службе;
- 6) грађанин, групе грађана, њихова удружења, професионалне или друге организације.

Сви субјекти система заштите животне средине дужни су да чувају и унапређују животну средину.

Национална стратегија заштите животне средине

Члан 10а

~~Одрживо управљање природним вредностима и заштита животне средине уређују се овим законом, посебним законима и другим прописима којима се уређује:~~

- ~~1) процена утицаја планова, програма и пројеката на животну средину;~~
- ~~2) интегрисано спречавање и контрола загађивања;~~
- ~~3) заштита природе;~~
- ~~4) заштита ваздуха, вода, земљишта, шума, геолошких ресурса;~~
- ~~5) управљање хемикалијама;~~
- ~~6) управљање отпадом;~~
- ~~7) јонизујућа и нејонизујућа зрачења;~~
- ~~8) заштита од буке и вибрација;*~~
- ~~8а) контрола опасности од великог удеса који укључује опасне супстанце;*~~
- ~~8б) прекогранични промет и трговина дивљим врстама.*~~

Члан 10А.

ПЛАНИРАЊЕ И УПРАВЉАЊЕ ПРИРОДНИМ ВРЕДНОСТИМА И ЗАШТИТОМ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ОБЕЗБЕЂУЈЕ СЕ И ОСТВАРУЈЕ СПРОВОЂЕЊЕМ НАЦИОНАЛНЕ СТРАТЕГИЈЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: СТРАТЕГИЈА). СТРАТЕГИЈОМ СЕ УТВРЂУЈЕ ДУГОРОЧНИ ПЛАНСКИ ОКВИР И ПОЛИТИКА ИНТЕГРАЛНЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ.

СТРАТЕГИЈА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ОБЕЗБЕЂУЈЕ ИНТЕГРАЛНУ ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И САДРЖИ НАРОЧИТО:

- 1) ВИЗИЈУ,
- 2) ОПИС И ОЦЕНУ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ;
- 3) ОПШТЕ И ПОСЕБНЕ ЦИЉЕВЕ И КРИТЕРИЈУМЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ЦЕЛИНИ И ПО ОБЛАСТИМА СА ПРИОРИТЕТНИМ МЕРАМА ЗАШТИТЕ;
- 4) ДУГОРОЧНЕ И КРАТКОРОЧНЕ МЕРЕ ЗА ПОСТИЗАЊЕ ОПШТИХ И ПОСЕБНИХ ЦИЉЕВА;
- 5) КЉУЧНЕ ПОКАЗАТЕЉЕ УЧИНАКА НА НИВОУ ОПШТИХ И ПОСЕБНИХ ЦИЉЕВА И МЕРА, КОЈИМА СЕ МЕРИ ЕФИКАСНОСТ И ЕФЕКТИВНОСТ СПРОВОЂЕЊА СТРАТЕГИЈЕ;
- 6) ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР И ПЛАН ЗА ПРАЋЕЊЕ СПРОВОЂЕЊА УКЉУЧУЈУЋИ НОСИОЦЕ, НАЧИН И ДИНАМИКУ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
- 7) ПРОЦЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ СТРАТЕГИЈА СЕ РЕАЛИЗУЈЕ ПРОГРАМИМА И АКЦИОНИМ ПЛАНОВИМА КОЛИ СЕ ДОНОСЕ У СКЛАДУ СА ПОСЕБНИМ ЗАКОНИМА И ОДРЕДБАМА ЗАКОНА КОЛИ УРЕЂУЈЕ ПЛАНСКИ СИСТЕМ

ПО ПОТРЕБИ МОЖЕ СЕ ИЗВРШИТИ РЕВИЗИЈА СТРАТЕГИЈЕ ПРЕ ИСТЕКА ПЕРИОДА ЗА КОЛИ ЈЕ ДОНЕТА.

СТРАТЕГИЈУ ДОНОСИ ВЛАДА, НА ПРЕДЛОГ МИНИСТАРСТВА НАДЛЕЖНОГ ЗА ОБЛАСТ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, НА ПЕРИОД ОД СЕДАМ ГОДИНА И ОБЈАВЉУЈЕ СЕ У "СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ".

МИНИСТАРСТВО, У СКЛАДУ СА ОДРЕДБАМА ЗАКОНА КОЈИ УРЕЂУЈЕ ПЛАНСКИ СИСТЕМ, У САРАДЊИ СА ДРУГИМ НАДЛЕЖНИМ МИНИСТАРСТВИМА, ПРИПРЕМА ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ СТРАТЕГИЈЕ И ПОДНОСИ ГА ВЛАДИ.

АКЦИОНИ ПЛАН

ЧЛАН 10Б.

АКЦИОНИ ПЛАН ЈЕ ИНСТРУМЕНТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ СТРАТЕГИЈЕ, ПРОГРАМА И ДРУГИХ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНТА У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

АКЦИОНИ ПЛАН ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА МОЖЕ СЕ ДОНЕТИ И КАО САСТАВНИ ДЕО СТРАТЕГИЈЕ, ПРОГРАМА И ДРУГИХ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНТА.

АКЦИОНИ ПЛАН ОБАВЕЗНО САДРЖИ ОПШТЕ И ПОСЕБНЕ ЦИЉЕВЕ; МЕРЕ И АКТИВНОСТИ ЗА ПОСТИЗАЊЕ ОПШТИХ И ПОСЕБНИХ ЦИЉЕВА; ИНСТИТУЦИЈЕ ОДГОВОРНЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ МЕРА И АКТИВНОСТИ; РОКОВЕ ЗА ЗАВРШЕТАК ПРЕДВИЂЕНИХ МЕРА И АКТИВНОСТИ; ПОТРЕБНА СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ; ПОКАЗАТЕЉЕ УЧИНАКА НА НИВОУ МЕРА, И ПО ПОТРЕБИ, АКТИВНОСТИ; ИНФОРМАЦИЈЕ О ПРОПИСИМА КОЈЕ БИ ТРЕБАЛО УСВОЈИТИ ДА БИ СЕ РЕАЛИЗОВАЛЕ ПЛАНИРНЕ МЕРЕ И ДРУГЕ ЕЛЕМЕНТЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ МЕРА И АКТИВНОСТИ.

НА ЗАХТЕВ МИНИСТАРСТВА, НАДЛЕЖНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ СУ ДУЖНЕ ДА ДОСТАВЕ ПОДАТКЕ И ИНФОРМАЦИЈЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ, СПРОВОЂЕЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ О РЕАЛИЗОВАНИМ АКТИВНОСТИМА ИЗ АКЦИОНОГ ПЛАНА, У РОКУ ОД 30 ДАНА ОД ДОСТАВЉАЊА ЗАХТЕВА.

ПРОГРАМИ И ПЛАНОВИ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ И ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

ЧЛАН 10В.

АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА И ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ, У ОКВИРУ НАДЛЕЖНОСТИ УТВРЂЕНИХ ОВИМ И ПОСЕБНИМ ЗАКОНИМА, ДОНОСЕ ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА СВОЈОЈ ТЕРИТОРИЈИ, ОДНОСНО ЛОКАЛНЕ АКЦИОНЕ ПЛАНОВЕ, У СКЛАДУ СА НАЦИОНАЛНОМ СТРАТЕГИЈОМ, ПРОГРАМИМА И ПЛАНОВИМА ИЗ ЧЛ. 11 И 12. ОВОГ ЗАКОНА И У СКЛАДУ СА СВОЈИМ ИНТЕРЕСИМА И СПЕЦИФИЧНОСТИМА.

ДВЕ ИЛИ ВИШЕ ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ДОНОСЕ ЗАЈЕДНИЧКИ ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ РАДИ СМАЊЕЊА НЕГАТИВНИХ

УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ИЛИ ИЗ РАЗЛОГА ЕКОНОМИЧНОСТИ (ЗАЈЕДНИЧКО УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ, ОТПАДНИМ ВОДАМА И СЛ).

II. УПРАВЉАЊЕ ПРИРОДНИМ ВРЕДНОСТИМА

1. Планирање и коришћење природних вредности

Управљање природним вредностима

Стратешки документи

Члан 12.

Одрживо коришћење и заштита природних вредности обезбеђују се у оквиру Стратегије просторног развоја Републике Србије^{*} и Националне стратегије одрживог коришћења природних ресурса и добара.

~~Националну стратегију одрживог коришћења природних ресурса и добара (у даљем тексту: Национална стратегија), за период од најмање десет година, доноси Влада^{*}.~~

~~Национална стратегија садржи, нарочито:~~

- ~~1) начела одрживог развоја у националној политици управљања природним ресурсима и добрима;~~
- ~~2) анализу стања и досадашњег степена истражености природних ресурса и добара по врстама, просторном распореду, разноврсности, обиму и квалитету;~~
- ~~3) билансне категорије (просторне и временске функције, количине, квалитет, угроженост, обновљивост, стратешке резерве и сл.) и предвиђање трендова промене стања;~~
- ~~4) начин вредновања и услове одрживог коришћења природних ресурса и добара;~~
- ~~5) планско-развојну и социо-економску анализу стратешких приоритета истраживања и коришћења природних ресурса;~~
- ~~6) еколошко-просторне основе о потенцијалима природног ресурса или добра;~~
- ~~7) услове за постепену супституцију природних ресурса;~~
- ~~8) смернице за даља истраживања у области појединачних природних ресурса и добара и за потребе планирања, односно доношење планова и програма.~~

~~Национална стратегија се реализује путем планова, програма и основа за сваки појединачни природни ресурс или добро које доноси Влада^{*}.~~

~~На основу података и евиденција о извршењу планова, програма и основа, министарство надлежно за послове животне средине (у даљем тексту: Министарство), у сарадњи са другим надлежним министарствима, једанпут у две године припрема извештај о реализацији Националне стратегије и подноси га Влади.^{*}~~

~~Ако се из података о реализацији Националне стратегије утврди да се коришћењем природних богатстава значајно угрожава природна равнотежа екосистема Влада може, на предлог министарства надлежног за заштиту животне средине или другог министарства, привремено ограничити обим коришћења природних вредности на одређеном подручју.~~

~~Национална стратегија објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.~~

Планови и програми аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе

Члан 13.

~~Аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, у оквиру надлежности утврђених овим и посебним законом, доноси своје планове и програме управљања природним ресурсима и добрима, у складу са стратешким документима из члана 12. овог закона и својим специфичностима.~~

~~Две или више јединица локалне самоуправе могу донети заједничке програме из става 1. овог члана.~~

Контрола коришћења и заштита

Члан 14.

Контролу коришћења и заштиту природних ресурса и добара обезбеђују органи и организације Републике Србије*, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, у складу са овим и посебним законима, а нарочито:

- 1) спровођењем Националне стратегије, планова, програма и основа;
- 2) применом стандарда, норматива и прописа о коришћењу и заштити природних ресурса и добара;
- 3) стратешком проценом утицаја на животну средину планова, програма, основа и других аката којима се уређује коришћење природних вредности и заштита животне средине;
- 4) проценом утицаја пројеката на животну средину на свим нивоима истраживања и експлоатације;

4А) ОЦЕНОМ ПРИХВАТЉИВОСТИ

- 5) интегрисаним спречавањем и контролом загађивања животне средине;
- 6) усклађеним системом дозвола, одобрења и сагласности;
- 7) вођењем катастра коришћења природних богатстава и добара;
- 8) организовањем мониторинга коришћења природних ресурса и добара, стања животне средине прикупљањем, обједињавањем и анализом података и квантификавањем трендова.

Заштићена природна добра

Члан 17.

ЗАШТИЋЕНА ПРИРОДНА ДОБРА СУ ЗАШТИЋЕНА ПОДРУЧЈА, ЗАШТИЋЕНЕ ДИВЉЕ ВРСТЕ И ПОКРЕТНА ЗАШТИЋЕНА ПРИРОДНА ДОКУМЕНТА

Заштићена природна добра користе се и унапређују на начин који омогућава њихово трајно очување и унапређивање, у складу са законом којим се уређује заштита природе. У заштићеном ПОДРУЧЈУ не могу се обављати активности којима се угрожава капацитет животне средине, природна равнотежа, биодиверзитет, хидрографске, геоморфолошке, геолошке, културне и ПРЕДЕОНЕ вредности или на било који начин деградира квалитет и својства природног добра.

Јавне зелене површине

Члан 20.

Јавне зелене површине у насељеним местима и пределима обухваћеним просторним и урбанистичким плановима подижу се и одржавају на начин који омогућава очување и унапређивање природних и створених вредности.

~~Ако~~ УКОЛИКО се због изградње објекта ~~униште~~ НАРУШЕ јавне зелене површине, оне се морају надокнадити под условима и на начин који одређује јединица локалне самоуправе.

Скупштина јединице локалне самоуправе посебном одлуком уређује опште услове заштите, начин подизања и одржавања и обнове ~~уништених~~ НАРУШЕНИХ јавних зелених површина, као и вођење података о јавним зеленим површинама.*

Заштита и коришћење флоре и фауне

Члан 27.

Ради заштите биодиверзитета и биолошких ресурса, односно аутохтоних биљних и животињских врста и ~~њихово~~ ~~распрострањење~~, **ЊИХОВИХ СТАНИШТА** Министарство, други надлежни органи и организације контролишу уношење и гајење биљних и животињских врста страног порекла.

Забрањено је узнемиравати, злостављати, озлеђивати и уништавати дивљу фауну и ~~разарати~~ УГРОЖАВАТИ њена станишта.

Забрањено је уништавати, кидати или на други начин пустошити дивљу флору, односно уништавати и ~~разарати~~ УГРОЖАВАТИ њена станишта.

Одређене врсте дивље флоре и фауне, њихови развојни облици и делови могу се сакупљати и стављати у промет на начин и под условима утврђеним у дозволи коју издаје Министарство, по претходно прибављеном мишљењу организације надлежне за заштиту природе.

ДИВЉЕ ВРСТЕ ФЛОРЕ, ФАУНЕ И ГЉИВА ЧИЈЕ СЕ САКУПЉАЊЕ ИЗ ПРИРОДНИХ СТАНИШТА, КОРИШЋЕЊЕ И ПРОМЕТ СТАВЉА ПОД КОНТРОЛУ, МЕРЕ ЗА КОНТРОЛУ САКУПЉАЊА, КОРИШЋЕЊА, ОТКУПА И ПРОМЕТА ТИХ ВРСТА, МЕРЕ ЗАШТИТЕ И УСЛОВЕ САКУПЉАЊА, ОГРАНИЧЕЊА И ЗАБРАНЕ САКУПЉАЊА, КОРИШЋЕЊА И ПРОМЕТА, ПРАЋЕЊЕ СТАЊА ПОПУЛАЦИЈА У ПРИРОДНИМ СТАНИШТИМА РАДИ ПРОЦЕНЕ КОЛИЧИНА ЗАШТИЋЕНИХ ВРСТА ЧИЈЕ СЕ САКУПЉАЊЕ МОЖЕ ОДОБРИТИ У СЕЗОНИ САКУПЉАЊА ИЗ ПРИРОДНИХ СТАНИШТА, КАО И ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА И НАЧИН ИЗДАВАЊА ДОЗВОЛЕ ЗА САКУПЉАЊЕ, КОРИШЋЕЊЕ И СТАВЉАЊЕ У ПРОМЕТ ЗАШТИЋЕНИХ ВРСТА, ПРОПИСУЈЕ ВЛАДА.

Престали су да важе ранији ст. 5-7. (види члан 278. Закона - 95/2018-267)

*Промет примерака дивље флоре и фауне**

Члан 28.*

Прекогранични промет примерака дивље флоре и фауне (увоз, извоз, унос, износ, поновни извоз) и њихових развојних облика и делова врши се под условом да увоз, односно извоз није забрањен, односно да количина или број примерака дивље флоре и фауне којом се врши прекогранични промет неће угрозити опстанак те врсте, као и под другим условима прописаним законом.*

Прекогранични промет из става 1. овог члана врши се на основу дозволе, односно исправе коју издаје Министарство као надлежни орган државне управе за спровођење потврђених међународних уговора о прекограничном промету заштићених дивљих врста флоре и фауне.*

Транзит примерака врста дивље флоре и фауне заштићених међународним уговором, њихових развојних облика, делова и деривата, врши се под условом да пошљику прати оригинал важеће извозне дозволе, односно потврде о поновном извозу, издате од стране надлежног органа државе извоза или поновног извоза, а у којој је јасно наведено крајње одредиште.*

Уз захтев за издавање дозволе, односно исправе из става 2. овог члана подносилац захтева прилаже:*

- 1) документацију којом се доказује да су примерци дивље флоре и фауне стечени у складу са потврђеним међународним уговором и прописима о заштити одређених врста у држави извоза или поновног извоза;*
- 2) изјаву увозника, односно извозника у које сврхе ће се користити примерак врсте;*
- 3) другу прописану документацију.*

У поступку издавања дозвола, односно исправа из става 2. овог члана Министарство електронским путем прослеђује захтев и пратећу документацију овлашћеној научној и стручној организацији, ради прибављања стручног мишљења.*

Научне и стручне организације из става 5. овог члана обављају стручне послове који се односе на:*

- 1) утврђивање да ли увоз, извоз, поновни извоз или унос из мора НА ТЕРИТОРИЈУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ угрожава опстанак у природи строго заштићених, заштићених и других дивљих врста;*
- 2) поступање са заплењеним и одузетим примерцима дивљих врста;*
- 3) услове за држање живих примерака дивљих врста у заточеништву;*
- 4) утврђивање да ли су примерци узгојени у заточеништву или вештачки размножени;*
- 5) обележавање примерака дивљих врста;*
- 6) утврђивање порекла примерака дивљих врста;*
- 7) пружање стручне помоћи Министарству и другим надлежним органима при таксономском одређивању дивљих врста;*
- 8) израду предлога мера у циљу сузбијања незаконитог прекограничног промета и трговине дивљим врстама;*
- 9) друге стручне послове везане за спровођење потврђених међународних уговора.*

Министар одређује научне и стручне организације за обављање стручних послова из става 6. овог члана, као и начин прибављања и достављања стручног мишљења.*

Министар може образовати посебно тело сачињено од представника научних и стручних организација из става 5. овог члана, односно научника и стручних радника, ради давања коначне оцене по одређеним питањима која се односе на прекогранични промет дивљих

врста, услове за држање и узгајање у заточеништву, обележавање, порекло примерака, таксономско одређивање и друго поступање са дивљим врстама.*

Министар ближе прописује документацију која се подноси уз захтев из става 4. овог члана, садржину и изглед дозволе.*

Министарство води регистар издатих дозвола на прописан начин.*

Опасне материје

Члан 29.

Управљање опасним материјама врши се под условима и на начин којим се обезбеђује смањење ризика од њихових опасних својстава по животну средину и здравље људи и то у процесу производње, складиштења, коришћења и одлагања.*

Правно и физичко лице које управља опасним материјама дужно је да планира, организује и предузима све потребне превентивне, заштитне, сигурносне и санационе мере којима се ризик по животну средину и здравље људи своди на најмању могућу меру.*

~~Министар, у сарадњи са министрима надлежним за здравље, безбедност на раду, рударство и енергетику и унутрашње послове прописује ближе услове које морају да испуњавају складишта опасних материја, као и упутство о условима и начину складиштења опасних материја.*~~

МИНИСТАР ПРОПИСУЈЕ УПУТСТВО О УСЛОВИМА И НАЧИНУ СКЛАДИШТЕЊА ОПАСНИХ МАТЕРИЈА КОЈЕ СУ ХЕМИКАЛИЈЕ.

УПУТСТВО ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА НЕ ПРИМЕЊУЈЕ СЕ НА ОПАСНЕ МАТЕРИЈЕ ЧИЈИ СУ УСЛОВИ И НАЧИН СКЛАДИШТЕЊА УРЕЂЕНИ ДРУГИМ ПРОПИСИМА.

Управљање отпадом

Члан 30.

Управљање отпадом спроводи се по прописаним условима и мерама поступања са отпадом у оквиру система сакупљања, транспорта, складиштења, припреме за поновну употребу, односно поновно искоришћење, третмана, одлагања отпада И ПРЕКОГРАНИЧНОГ КРЕТАЊА ОТПАДА, укључујући и надзор над тим активностима и бригу о постројењима за управљање отпадом после њиховог затварања.

~~Власник и/или други држалац* отпада дужан је да предузме мере управљања отпадом у циљу спречавања или смањења настајања, поновну употребу и рециклажу отпада, издвајање секундарних сировина и коришћење отпада као енергента, односно одлагање отпада.~~

УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ СЕ СПРОВОДИ У СКЛАДУ СА НАЧЕЛИМА КОЈИ СУ ДЕФИНИСАНИ ПОСЕБНИМ ПРОПИСОМ:

- 1) НАЧЕЛОМ ИЗБОРА НАЈОПТИМАЛНИЈЕ ОПЦИЈЕ ЗА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ
- 2) НАЧЕЛОМ САМОДОВОЉНОСТИ

- 3) НАЧЕЛОМ БЛИЗИНЕ И РЕГИОНАЛНОГ ПРИСТУПА УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ
- 4) НАЧЕЛОМ ХИЈЕРАРХИЈЕ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ
- 5) НАЧЕЛОМ ОДГОВОРНОСТИ
- 6) НАЧЕЛОМ „ЗАГАЂИВАЧ ПЛАЋА”.

ВЛАСНИК И/ИЛИ ДРУГИ ДРЖАЛАЦ ОТПАДА ДУЖАН ЈЕ ДА ПОШТУЈЕ ХИЈЕРАРХИЈУ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ У ЦИЉУ СПРЕЧАВАЊА ИЛИ СМАЊЕЊА НАСТАЈАЊА ОТПАДА, ПРИПРЕМЕ ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ И РЕЦИКЛАЖУ ОТПАДА, КОРИШЋЕЊА ОСТАЛИХ ОПЕРАЦИЈА ПОНОВНОГ ИСКОРИШЋЕЊА ОТПАДА (ПОНОВНО ИСКОРИШЋЕЊЕ У ЦИЉУ ДОБИЈАЊА ЕНЕРГИЈЕ И ДР.), ОДНОСНО ОДЛАГАЊА ОТПАДА КАО ПОСЛЕДЊЕ ОПЦИЈЕ.

Заштита од буке и вибрација

Члан 31.

~~Корисник извора буке може стављати у промет и употребљавати изворе буке по прописаним условима уз примену прописаних мера заштите којима се смањују емисије буке, односно употреба постројења, уређаја, машина, транспортних средстава иaparата који проузрокују буку.~~

ЗАШТИТА ОД БУКЕ У ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ ОСТВАРУЈЕ СЕ У ОКВИРУ ИНТЕГРАЛНОГ СИСТЕМА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ УТВРЂИВАЊЕМ УСЛОВА И ПРЕДУЗИМАЊЕМ ПРОПИСАНИХ МЕРА КОЈИМА СЕ СМАЊУЈЕ ЕМИСИЈА БУКЕ У СКЛАДУ СА ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ.

Заштита од вибрација спроводи се предузимањем мера којима се спречава и отклања угрожавање животне средине од дејства механичких, периодичних и појединачних потреса изазваних људском делатношћу.

III. МЕРЕ И УСЛОВИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

1. Превентивне мере

Планирање и изградња

Члан 33.

Уређење простора, коришћење природних ресурса и добара одређено просторним и урбанистичким плановима и другим плановима (планови уређења и основе коришћења пољопривредног земљишта, шумске, водопривредне, ~~ловнопривредне~~ ЛОВНЕ основе и програми УПРАВЉАЊА рибарским подручјима и други планови) заснива се на обавези да се:

1) природни ресурси и добра очувају и унапређују и у највећој мери обнављају, а ако су необновљиви да се рационално користе И ОСИГУРА ПРАВО БУДУЋИХ ГЕНЕРАЦИЈА НА ЊИХОВО КОРИШЋЕЊЕ;

1а) обезбеди очување и одржавање значајних или карактеристичних обележја предела, унапређивање предела, њихово поновно успостављање и стварање, а која су од великог значаја за заштиту дивље флоре и фауне и њихових станишта;*

~~2) обезбеди заштита и несметано остваривање функција заштићених природних добара са њиховом заштићеном околином и у највећој могућој мери очувају станишта дивљих биљних и животињских врста и њихове заједнице;~~

2) ОБЕЗБЕДИ ЗАШТИТА И НЕСМЕТАНО ОСТВАРИВАЊЕ ФУНКЦИЈА ЗАШТИЋЕНИХ ПОДРУЧЈА, ПОДРУЧЈА ЕКОЛОШКЕ МРЕЖЕ, И ОЧУВАЈУ СТАНИШТА ДИВЉИХ БИЉНИХ И ЖИВОТИЊСКИХ ВРСТА И ЊИХОВЕ ЗАЈЕДНИЦЕ;

3) обезбеди очување изграђеног простора;

4) обезбеде услови за одмор и рекреацију човека;

5) одреде мере заштите животне средине;

6) прикаже постојеће стање по елементима из тач. 1), 2), 3) и 4) овог члана и планирано стање са мерама потребним да се планови остваре.

Министарство, орган аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе учествује у поступку припреме и доношења планова из става 1. овог члана, на начин одређен законом.

Просторно и урбанистичко планирање

Члан 34.

У просторним и урбанистичким плановима обезбедиће се мере и услови заштите животне средине, а нарочито:

1) утврђивање посебних режима очувања и коришћења заштићених ПОДРУЧЈА, ПОДРУЧЈА ЕКОЛОШКЕ МРЕЖЕ, изворишта водоснабдевања, термалних и минералних изворишта, шума, пољопривредног земљишта, јавних зелених површина, рекреационих подручја и бања;

2) одређивање подручја угрожених делова животне средине (загађена подручја, подручја угрожена ерозијом и бујицама, експлоатацијом минералних сировина, плавна подручја и сл.) и утврђивање мера за санацију ових подручја;

2а) утврђивање мера интегрисане заштите и планирања предела^{*} ^{***}, ради уређења дугорочне концепције, намене и организације предела и усклађивања вишенаменог коришћења простора које угрожава предео (пољопривреда, шумарство, водопривреда, рударство, енергетика, саобраћај, становање, рекреације и др.);^{*}

2б) утврђивање подручја у којима ће се дугорочно сачувати одговарајуће удаљености између објеката у којима је присутна или може бити присутна једна или више опасних материја у количинама које су веће од прописаних и стамбених подручја, јавних простора, као и подручја од посебног значаја, ради заштите живота и здравља људи и животне средине;^{*}

3) утврђивање мера и услова заштите животне средине према којима ће се користити простор намењен експлоатацији минералних сировина, односно вршити изградња индустријских и енергетских објеката, постројења за складиштење, припрему за поновну употребу, третман, односно поновно искоришћење и одлагање отпада^{**}, објеката инфраструктуре и других објеката чијом изградњом или коришћењем се може угрозити животна средина.

Условe за обезбеђење мера из става 1. овог члана даје Министарство, орган аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, на захтев органа надлежног за

припрему и доношење плана, а на основу услова и мишљења надлежних стручних организација.

Стратешка процена утицаја на животну средину

Члан 35.

~~Стратешка процена утицаја на животну средину врши се за стратегије,* планове, програме и основе у области просторног и урбанистичког планирања или коришћења земљишта, пољопривреде, шумарства, рибарства, ловства, енергетике, индустрије, саобраћаја, управљања отпадом, управљања водама, телекомуникација, туризма, инфраструктурних система, заштите природних и културних добара, биљног и животињског света и њихових станишта и др. и саставни је део плана, односно програма или основе.~~

~~Стратешка процена утицаја на животну средину мора бити усклађена са другим проценама утицаја на животну средину, као и са плановима и програмима заштите животне средине и врши се у складу са поступком прописаним посебним законом.~~

~~Аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, у оквиру својих права и дужности, одређује врсте планова и програма за које се израђује стратешка процена утицаја.~~

СТРАТЕШКА ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ВРШИ СЕ ОБАВЕЗНО ЗА:

- 1) СВЕ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМЕ КОЛИ СЕ ПРИПРЕМАЈУ У ОБЛАСТИ ПРОСТОРНОГ И УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНИРАЊА ИЛИ КОРИШЋЕЊА ЗЕМЉИШТА, ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА, РИБАРСТВА, ЛОВСТВА, ЕНЕРГЕТИКЕ, ИНДУСТРИЈЕ, САОБРАЋАЈА, УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ, УПРАВЉАЊА ВОДАМА, ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА, ТУРИЗМА, ОЧУВАЊА ПРИРОДНИХ СТАНИШТА И ДИВЉЕ ФЛОРЕ И ФАУНЕ, КЛИМАТСКИХ ПРОМЕНА, КОЈИМА СЕ УСПОСТАВЉА ОКВИР ЗА ОДОБРАВАЊЕ ПРОЈЕКТА ОДРЕЂЕНИХ ПРОПИСИМА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈЕ ПОСТУПАК ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ;
- 2) СВЕ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМЕ КОЛИ ПОДЛЕЖУ ОЦЕНИ ПРИХВАТЉИВОСТИ ЗА ЕКОЛОШКУ МРЕЖУ У СКЛАДУ СА ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЗАШТИТА ПРИРОДЕ; И
- 3) СВЕ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМЕ КОЛИ СЕ ПРИПРЕМАЈУ ЗА МРЕЖНУ ЕНЕРГИЈУ КОЈИМА СЕ УСПОСТАВЉА ОКВИР ЗА ОДОБРАВАЊЕ СТРАТЕШКИХ ЕНЕРГЕТСКИХ ПРОЈЕКТА КОЛИ СУ ОДРЕЂЕНИ КАО ПРОЈЕКТИ ОД ИНТЕРЕСА ЗА ЕНЕРГЕТСКУ ЗАЈЕДНИЦУ (РЕСИ) И ПРОЈЕКТИ ОД ЗАЈЕДНИЧКОГ ИНТЕРЕСА (РМИ) ОДЛУКОМ МИНИСТАРСКОГ САВЕТА ЕНЕРГЕТСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ У СКЛАДУ СА ОБАВЕЗАМА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ПРЕУЗЕТИМ ПОТВРЂЕНИМ МЕЂУНАРОДНИМ СПОРАЗУМИМА.

АКО ОРГАН НАДЛЕЖАН ЗА ПРИПРЕМУ ПЛАНА И ПРОГРАМА УТВРДИ ДА ПОСТОЈИ МОГУЋНОСТ ЗНАЧАЈНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ПРЕМА КРИТЕРИЈУМИМА ПРОПИСАНИМ ОВИМ ЗАКОНОМ СТРАТЕШКА ПРОЦЕНА ВРШИ СЕ ОБАВЕЗНО ЗА:

- 1) СВЕ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КОЈИМА ЈЕ ПРЕДВИЂЕНО КОРИШЋЕЊЕ МАЊИХ ПОВРШИНА НА ЛОКАЛНОМ НИВОУ ИЛИ МАЊЕ ИЗМЕНЕ; И
- 2) СВЕ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМЕ КОЈИ НИСУ НАВЕДЕНИ У СТАВУ 1. ОВОГ ЧЛАНА КОЈИМА СЕ УСПОСТАВЉА ОКВИР ЗА ОДОБРАВАЊЕ ПРОЈЕКТА.

СТРАТЕШКА ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ МОРА БИТИ УСКЛАЂЕНА СА ДРУГИМ ПРОЦЕНАМА УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ, КАО И СА ПЛАНОВИМА И ПРОГРАМАМА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ВРШИ СЕ У СКЛАДУ СА ПОСТУПКОМ ПРОПИСАНИМ ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ. ЗА СТРАТЕГИЈЕ, ПЛАНОВЕ, ПРОГРАМЕ И ОСНОВЕ ЗА КОЈЕ СЕ СПРОВОДИ ПОСТУПАК СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ПОСТУПАК ОЦЕНЕ ПРИХВАТЉИВОСТИ ЗА ЕКОЛОШКУ МРЕЖУ СЕ СПРОВОДИ ПРЕ ПОСТУПКА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА У СКЛАДУ СА ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ ЗА ОБЛАСТ ЗАШТИТЕ ПРИРОДЕ, ТАКО ДА РЕЗУЛТАТ ОЦЕНЕ ПРИХВАТЉИВОСТИ (РЕШЕЊЕ О ПРЕТХОДНОЈ ОДНОСНО ГЛАВНОЈ ОЦЕНИ ПРИХВАТЉИВОСТИ) ЧИНИ САСТАВНИ ДЕО ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА И ОБАВЕЗУЈУЋИ ЈЕ ЗА НАДЛЕЖНУ ИНСТИТУЦИЈУ КОЈА ДОНОСИ ОДНОСНО СПРОВОДИ СТРАТЕГИЈУ, ПЛАН, ПРОГРАМ ИЛИ ОСНОВУ. АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА, ОДНОСНО ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ, У ОКВИРУ СВОЈИХ ПРАВА И ДУЖНОСТИ, ОДРЕЂУЈЕ ВРСТЕ ПЛАНОВА И ПРОГРАМА ЗА КОЈЕ СЕ ИЗРАЂУЈЕ СТРАТЕШКА ПРОЦЕНА УТИЦАЈА.

Процена утицаја пројекта на животну средину

Члан 36.

Процена утицаја пројекта на животну средину врши се за пројекте који се планирају и реализују у простору, укључујући промене технологије, реконструкцију, проширење капацитета или престанак рада који могу довести до значајног загађивања животне средине или представљају ризик по здравље људи.

Процена утицаја врши се за пројекте из области индустрије, рударства, енергетике, саобраћаја, туризма, пољопривреде, шумарства, водопривреде, управљања отпадом и комуналних делатности, као и за пројекте који се планирају на заштићеном ПОДРУЧЈУ и ПОДРУЧЈУ ЕКОЛОШКЕ МРЕЖЕ, у заштићеној околини непокретног културног добра.*

ЗА ПРОЈЕКТЕ ЗА КОЈЕ СЕ СПРОВОДИ ПОСТУПАК ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ПОСТУПАК ОЦЕНЕ ПРИХВАТЉИВОСТИ ЗА ЕКОЛОШКУ МРЕЖУ СЕ СПРОВОДИ ПРЕ ПОСТУПКА ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ У СКЛАДУ СА ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ ЗА ОБЛАСТ ЗАШТИТЕ ПРИРОДЕ ТАКО ДА РЕЗУЛТАТ ОЦЕНЕ ПРИХВАТЉИВОСТИ (РЕШЕЊЕ О ПРЕТХОДНОЈ ОДНОСНО ГЛАВНОЈ ОЦЕНИ ПРИХВАТЉИВОСТИ) ЧИНИ САСТАВНИ ДЕО СТУДИЈЕ О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА И ОБАВЕЗУЈУЋИ ЈЕ ЗА ИЗВОЂЕЊЕ ПРОЈЕКТА

Процена утицаја пројекта на животну средину је саставни део техничке документације без које се не може приступити извођењу пројекта и врши се у складу са поступком прописаним посебним законом.

Члан 41.

Ради постепеног испуњавања захтева у погледу емисија и нивоа загађујућих материја у медијумима животне средине* из члана 39. овог закона и очувања природних вредности, Влада може, на одређено време, ограничити рад постројења и обављање активности на одређеном подручју.

Време на које Влада утврђује ограничења из става 1. овог члана одређује се у складу са прописаним граничним вредностима и ~~Националним програмом заштите животне средине.~~

2.2. Систем управљања заштитом животне средине

Систем управљања заштитом животне средине*

Члан 44.*

У Републици Србији примењују се српски стандарди за управљање и сертификацију ~~система управљања заштитом~~ МЕНАЏМЕНТА-ЗАШТИТЕ животне средине.*

Правна лица, предузетници и организације могу сертифицирати свој систем ~~управљања заштитом~~ животне средине МЕНАЏМЕНТА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ у складу са стандардом SRPS ISO 14001.*

~~Правна лица, предузетници и организације, која имају успостављен систем управљања заштитом животне средине могу се укључити у систем управљања заштитом животне средине и провере (у даљем тексту: систем EMAS).*~~

ПРАВНА ЛИЦА, ПРЕДУЗЕТНИЦИ И ОРГАНИЗАЦИЈЕ, КОЈА ИМАЈУ УСПОСТАВЉЕН СИСТЕМ МЕНАЏМЕНТА-ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ МОГУ СЕ УКЉУЧИТИ У ШЕМУ ЕКО МЕНАЏМЕНТА И ПРОВЕРЕ (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: ШЕМА EMAS).*

Лица из става 3. овог члана, подnose захтев Министарству за издавање потврде о подацима о којима се води службена евиденција у области заштите животне средине (издате дозволе, одобрења, сагласности, налази надлежне инспекције за заштиту животне средине и др.), ради укључивања у ~~систем~~ ШЕМУ EMAS.*

Захтев за издавање потврде из става 4. овог члана садржи:*

- 1) податке о правном лицу, предузетнику и организацији (делатност за коју је регистровано, број запослених и седиште);*
- 2) кратак опис успостављеног система ~~управљања заштитом животне средине~~ менаџмента заштитом животне средине ;
- 3) друге прописане податке, у складу са законом.*

Уз попуњен образац захтева из става 5. овог члана подноси се следећа документација:*

- 1) доказ о регистрацији делатности коју обавља;*
- 2) копија поднете пријаве за EMAS регистрацију;*
- 3) другу документацију у складу са овим законом.*

У поступку издавања потврде из става 4. овог члана Министарство може затражити од других надлежних органа додатне податке од значаја за заштиту животне средине.*

За подношење захтева и издавање потврде плаћа се такса у складу са законом којим се уређују републичке административне таксе.*

Министарство води евиденцију издатих потврда.*

Министар ближе прописује:*

- 1) садржину и образац захтева за издавање потврде, документацију која се подноси уз захтев и садржину и образац потврде;*
- 2) садржину, начин вођења и изглед евиденције.*

Чл. 45-50.

Брисани су (види члан 12. Закона - 14/2016-3)

Увоз, извоз и транзит отпада

Члан 57.

Забрањен је увоз опасног отпада, ИЗУЗЕВ У СЛУЧАЈЕВИМА ПРЕДВИЂЕНИХ ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ РЕГУЛИШЕ ОБЛАСТ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ.

Престао је да важи ранији став 2. (види члан 102. Закона - 36/2009-115)

Дозволу за увоз, извоз или транзит отпада издаје Министарство у складу са законом и другим прописима.

При подношењу захтева за издавање дозволе за увоз, извоз и транзит из става 1. овог члана подносилац захтева прилаже документацију чију садржину прописује Министарство.

Министар прописује услове које морају да испуњавају стручне организације за испитивање отпада.

Министар одређује стручне организације из става 5. овог члана.

4. Програми и планови

Национални програм Национална стратегија заштите животне средине

Члан 64.

~~Планирање и управљање природним вредностима и заштитом животне средине обезбеђује се и остварује спровођењем Националне стратегије заштите животне средине (у даљем тексту: Стратегија). Стратегијом се утврђује дугорочни плански оквир и политика интегралне заштите животне средине.~~

~~Стратегија из става 1. овог члана обезбеђује интегралну заштиту животне средине и садржи нарочито:~~

- ~~1) визију;~~
- ~~2) опис и оцену стања животне средине;~~
- ~~3) опште и посебне циљеве и критеријуме за спровођење заштите животне средине у целини и по областима са приоритетним мерама заштите;~~

4) дугорочне и краткорочне мере за постизање општих и посебних циљева;
5) кључне показатеље учинака на нивоу општих и посебних циљева и мера, којима се мери ефикасност и ефективност спровођења Стратегије;

6) институционални оквир и план за праћење спровођења укључујући носиоце, начин и динамику реализације

7) процену финансијских средстава за реализацију Стратегија се реализује програмима и акционим плановима који се доносе у складу са посебним законима и одредбама закона који уређује плански систем

По потреби може се извршити ревизија Стратегије пре истека периода за који је донета.

Стратегију доноси Влада, на предлог министарства надлежног за област заштите животне средине, на период од најмање седам година и објављује се у "Службеном гласнику Републике Србије".*

Министарство, у складу са одредбама закона који уређује плански систем, у сарадњи са другим надлежним министарствима, припрема извештај о реализацији Стратегије и подноси га Влади.*

Акциони план

Члан 65.

Акциони план је инструмент за имплементацију Стратегије, програма и других планских докумената у области заштите животне средине

Акциони план из става 1. овог члана може се донети и као саставни део Стратегије, програма и других планских докумената.

Акциони план обавезно садржи опште и посебне циљеве; мере и активности за постизање општих и посебних циљева; институције одговорне за спровођење мера и активности; рокове за завршетак предвиђених мера и активности; потребна средства за реализацију; показатеље учинака на нивоу мера, и по потреби, активности; информације о прописима које би требало усвојити да би се реализовале планиране мере и друге елементе од значаја за реализацију мера и активности.

Акционим планом разрађују се регулаторне, институционално управљачко-организационе, подстицајне, информативно-едукативне и финансијске мере као и активности мониторинга, израде студија, израде пројектно-техничке документације, спровођења економских и финансијских инструмената.*

На захтев Министарства, надлежне институције су дужне да доставе податке и информације од значаја за израду, спровођење и извештавање о реализованим активностима из Акционог плана, у року од 30 дана од достављања захтева.

Санациони план

Члан 66.

Санациони план доноси се када загађење на одређеном простору превазилази ефекте мера које се предузимају, односно када је угрожен капацитет животне средине или постоји ризик од трајног нарушавања квалитета или штете у животној средини.

Санациони план Влада доноси у случају:

- 1) када ниво и обим деградације животне средине превазилази санационе могућности аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе;
- 2) када је одговорни субјект непознат, а загађеност животне средине изазива штетне последице преко граница Републике Србије*;
- 3) када је одговорни субјект ван јурисдикције Републике Србије*, а загађеност животне средине изазива штетне последице на њеној територији;
- 4) када загађеност животне средине угрожава подручје од изузетног значаја за Републику Србију* или на њему изазива штетне последице;
- 5) када је потребно предузети хитне и интервентне мере у ванредним случајевима.

Ако се накнадно утврди загађивач који је одговоран за загађивање, орган који је сносио трошкове санације животне средине захтева накнаду трошкова.

У санационом плану Владе наводе се прописи о државној помоћи за санацију контаминираних локација и други прописи о државној помоћи који су потребни за примену прописа о државној помоћи за санацију контаминираних локација.**

У случају прекорачења прописаних нивоа емисија и других активности које су довеле до деградације животне средине, загађивач је дужан да о свом трошку уради и реализује санациони план.

Садржина САНАЦИОНИХ планова

Члан 67.

~~Акциони и~~ Санациони планови садрже нарочито: стање, мере, процену утицаја на здравље људи у случају угрожене животне средине, носиоце, начин, динамику и средства за реализацију плана.

~~Акционе и~~ Санационе планове припрема Министарство са министарствима надлежним за одговарајућу област.

Програми и планови аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе

Члан 68.

~~Аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, у оквиру надлежности утврђених овим и посебним законима, доносе програм заштите животне средине на својој територији, односно локалне акционе планове и, у складу са Националним програмом, Стратегијом, плановима и плановима из чл. 65. и 66. овог закона и својим интересима и специфичностима.~~

~~Две или више јединица локалне самоуправе доносе заједнички програм заштите животне средине ради смањења негативних утицаја на животну средину или из разлога економичности (заједничко управљање отпадом, отпадним водама и сл.).~~

IV. ПРАЋЕЊЕ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

1. Мониторинг

Обезбеђење мониторинга

Члан 69.

Република Србија*, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе у оквиру своје надлежности утврђене законом обезбеђују континуалну контролу и праћење стања животне средине (у даљем тексту: мониторинг), у складу са овим и посебним законима.

Мониторинг је саставни део јединственог информационог система животне средине.

Влада доноси програме мониторинга на основу посебних закона.*

Аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе доноси програм мониторинга на својој територији који мора бити у складу са програмом из става 3. овог члана.

Република Србија*, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе обезбеђују финансијска средства за обављање мониторинга.

Садржина и начин вршења мониторинга

Члан 70.

Мониторинг се врши систематским праћењем вредности индикатора, односно праћењем негативних утицаја на животну средину, стања животне средине, мера и активности које се предузимају у циљу смањења негативних утицаја и подизања нивоа квалитета животне средине.*

Влада утврђује критеријуме за одређивање броја и распореда мерних места, мрежу мерних места, обим и учесталост мерења, класификацију појава које се прате, методологију рада и индикаторе ~~за праћење~~ КВАЛИТЕТА-ЧИНИЛАЦА животне средине и њиховог праћења, рокове и начин достављања података, на основу посебних закона.*

2. Информациони систем и начин достављања података

Информациони систем

Члан 74.

Ради ефикасног идентификовања, класификовања, обраде, праћења и евиденције природних вредности и управљања животном средином у Републици Србији* успоставља се и води информациони систем заштите животне средине (у даљем тексту: информациони систем).

Информациони систем обезбеђује формирање, класификовање, обраду,** одржавање, презентацију и дистрибуцију нумеричких, описних и просторних база података о: квалитету ЧИНИЛАЦА ~~медијума~~ животне средине, праћењу стања и заштити животне средине, законодавним, административним и организационим и стратешким мерама, научно-техничким информацијама о планским мерама превенције и размену информација са другим информационим системима и др.

Информациони систем води Агенција за заштиту животне средине.

Информациони систем обезбеђује приступ другим информационим системима и хармонизацију свих релевантних информација и података на националном и међународном нивоу.

Агенција за заштиту животне средине успоставља и води Национални метарегистар за информације о животној средини (у даљем тексту: Национални метарегистар) који је саставни део информационог система.**

Национални метарегистар је електронска база података и портал ка постојећим базама и документима са информацијама из области животне средине различитих органа и организација.**

Органи јавне власти дужни су да, у складу са законом, најмање једном годишње или по потреби, на захтев Министарства, ажурирају податке у Националном метарегистру.**

Агенција за заштиту животне средине је дужна да обезбеди и одржава средства за обраду информација о животној средини.**

Органи јавне власти из става 7. овог члана одговарају за тачност ажурираних података.**

Влада ближе прописује садржину и начин вођења информационог система, методологију, структуру, заједничке основе, категорије и нивое сакупљања података, као и садржину информација о којима се редовно и обавезно обавештава јавност.

*Контрола достављања података и контрола тачности достављених података за
Национални регистар извора загађивања**

Члан 75а*

Агенција за заштиту животне средине, самостално или у сарадњи са надлежном инспекцијском службом, врши контролу достављања података за Национални регистар извора загађивања животне средине И ЛОКАЛНИ РЕГИСТАР ИЗВОРА ЗАГАЂИВАЊА и контролу тачности достављених података.*

~~Агенција иницира покретање прекршајних поступака против обвезника извештавања за Национални регистар извора загађивања, који нису доставили потребне податке, нису доставили потребне податке на прописан начин и у законском року, или су доставили нетачне податке.*~~

3. Извештај о стању животне средине

Извештај о стању животне средине

Члан 76.

Влада једанпут годишње подноси Народној скупштини извештај о стању животне средине у Републици Србији*.

Агенција за заштиту животне средине израђује извештај из става 1. овог члана на основу прикупљених и доступних података и информација најкасније до ~~31. маја~~ 30. ЈУНА текуће године.**

Надлежни орган аутономне покрајине, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе дужан је да Агенцији за заштиту животне средине тромесечно доставља податке за израду извештаја из става 1. овог члана и то за прво, друго и треће тромесечје најкасније у року од два месеца по истеку тромесечја, а за последње тромесечје до ~~31. јануара~~ 1. МАРТА*.

Извештаји о стању животне средине објављују се у службеним гласилима Републике Србије*, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе.

~~1.4. Зелени фонд Републике Србије~~

Зелени фонд Републике Србије

~~Члан 90.~~

~~Зелени фонд Републике Србије оснива се као буџетски фонд ради евидентирања средстава намењених финансирању припреме, спровођења и развоја програма, пројеката и других активности у области очувања, одрживог коришћења, заштите и унапређивања животне средине.~~

~~Буџетски фонд се оснива на неодређено време, у складу са законом којим се уређује буџетски систем.~~

~~Буџетским фондом управља Министарство.~~

~~Средства Зеленог фонда Републике Србије~~

~~Члан 90а~~

~~Средства за финансирање активности из члана 90. став 1. овог закона обезбеђују се из:~~

- ~~1) апропријација у буџету Републике Србије за текућу годину;~~
- ~~2) донација и кредита;~~
- ~~3) других јавних прихода.~~

~~ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА МИНИСТАРСТВА НАМЕЊЕНА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ~~

~~ЧЛАН 90А~~

~~ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА МИНИСТАРСТВА НАМЕЊЕНА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ ПРИПРЕМЕ, СПРОВОЂЕЊА И РАЗВОЈА ПРОГРАМА, ПРОЈЕКТА И ДРУГИХ АКТИВНОСТИ У ОБЛАСТИ ОЧУВАЊА, ОДРЖИВОГ КОРИШЋЕЊА, ЗАШТИТЕ И УНАПРЕЂИВАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ОБЕЗБЕЂЕНА СУ ЗАКОНОМ О БУЏЕТУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ЗА ТЕКУЋУ ГОДИНУ, НА РАЗДЕЛУ МИНИСТАРСТВА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: СРЕДСТВА МИНИСТАРСТВА).~~

~~Додела средстава~~

~~Члан 90б~~

~~Средства Зеленог фонда Републике Србије додељују се корисницима средстава у сврху финансирања заштите и унапређивања животне средине, а на основу јавног конкурса који објављује Министарство.~~

~~Изузетно од става 1. овог члана, средства Зеленог фонда Републике Србије додељују се корисницима средстава без спровођења јавног конкурса у случају финансирања активности из ^{*}члана 90в тач. 5а), 16) и 21) овог закона.~~

~~Корисници из става 1. овог члана су правна и физичка лица са седиштем, односно пребивалиштем на територији Републике Србије која испуњавају услове за доделу средстава на основу јавног конкурса из става 1. овог члана.~~

~~Уговор о додели средстава закључује Министарство са корисницима средстава.~~

~~Министарство прати, анализира и врши надзор над реализацијом пројеката и коришћењем средстава.~~

~~Влада прописује ближе услове које морају да испуњавају корисници средстава, услове и начин расподеле средстава, критеријуме и мерила за оцењивање захтева за расподелу~~

~~средстава, начин праћења коришћења средстава и уговорених права и обавеза, као и друга питања од значаја за додељивање и коришћење средстава Зеленог фонда Републике Србије.~~

~~Министар прописује ближе услове за доделу и коришћење средстава Зеленог фонда Републике Србије.~~

Додела средстава

Члан 90б

СРЕДСТВА МИНИСТАРСТВА ИЗ ЧЛАНА 90А ОВОГ ЗАКОНА ДОДЕЉУЈУ СЕ КОРИСНИЦИМА СРЕДСТАВА У СВРХУ ФИНАНСИРАЊА ЗАШТИТЕ И УНАПРЕЂИВАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, А НА ОСНОВУ ЈАВНОГ КОНКУРСА КОЛИ ОБЈАВЉУЈЕ МИНИСТАРСТВО ИЛИ НА ОСНОВУ ПРЕТХОДНО ДОБИЈЕНЕ САГЛАСНОСТИ ВЛАДЕ.

КОРИСНИЦИ СРЕДСТАВА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА СУ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ, ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ, ПРЕДУЗЕТНИЦИ, ПРАВНА И ФИЗИЧКА ЛИЦА СА СЕДИШТЕМ, ОДНОСНО ПРЕБИВАЛИШТЕМ НА ТЕРИТОРИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ КОЈА ИСПУЊАВАЈУ УСЛОВЕ ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА НА ОСНОВУ КОНКУРСА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ОДНОСНО ОНИ ЗА КОЈЕ ЈЕ ПРЕТХОДНО ДОБИЈЕНА САГЛАСНОСТ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА.

УГОВОР О ДОДЕЛИ СРЕДСТАВА ЗАКЉУЧУЈЕ МИНИСТАРСТВО СА КОРИСНИКОМ СРЕДСТАВА.

МИНИСТАРСТВО ПРАТИ, АНАЛИЗИРА И ВРШИ НАДЗОР НАД РЕАЛИЗАЦИЈОМ ПРОЈЕКТА И КОРИШЋЕЊЕМ СРЕДСТАВА.

ВЛАДА ПРОПИСУЈЕ БЛИЖЕ УСЛОВЕ КОЈЕ МОРАЈУ ДА ИСПУЊАВАЈУ КОРИСНИЦИ СРЕДСТАВА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ, УСЛОВЕ И НАЧИН РАСПОДЕЛЕ СРЕДСТАВА, КРИТЕРИЈУМЕ И МЕРИЛА ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ ЗАХТЕВА ЗА РАСПОДЕЛУ СРЕДСТАВА, НАЧИН ПРАЋЕЊА КОРИШЋЕЊА СРЕДСТАВА И УГОВОРЕНИХ ПРАВА И ОБАВЕЗА, КАО И ДРУГА ПИТАЊА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ДОДЕЉИВАЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ СРЕДСТАВА МИНИСТАРСТВА НАМЕЊЕНИХ ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, А КОЈА СЕ ДОДЕЉУЈУ ПО ЈАВНОМ КОНКУРСУ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА.

МИНИСТАР ПРОПИСУЈЕ БЛИЖЕ УСЛОВЕ ЗА ДОДЕЛУ И КОРИШЋЕЊЕ СРЕДСТАВА МИНИСТАРСТВА НАМЕЊЕНИХ ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, А КОЈА СЕ ДОДЕЉУЈУ ПО ЈАВНОМ КОНКУРСУ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА.

Коришћење средстава

Члан 90в

~~Коришћење средстава Зеленог фонда Републике Србије врши се у складу са законом, националним програмом заштите животне средине и стратешким документима, као и листом приоритетних инфраструктурних пројеката у области животне средине, и то за:~~
~~1) заштиту, очување и побољшање квалитета ваздуха, воде, земљишта и шума, као и смањење утицаја климатских промена и предузимање мера адаптације, укључујући заштиту озонског омотача;~~

- 2) санацију одлагалишта отпада, смањење настајања отпада, поновну употребу, третман, односно поновно искоришћење и одлагање отпада;
- 3) програме, пројекте и друге инвестиционе и оперативне активности из области управљања отпадом, у складу са законом којим се уређује управљање отпадом;
- 4) увођење чистије производње за рад постројења и обављање активности, као и за прилагођавање захтевима заштите животне средине;
- 5) технологије и производе који смањују оптерећење и загађење животне средине;
- 5а) за финансирање набавки биолошких, биотехничких и хемијских средстава и препарата, потребних ради сузбијања штетних организама (животињских, биљних и др.), њихових заједница и станишта, носиоца вируса, који представљају опасност по здравље људи и животну средину;
- 6) заштиту и очување биодиверзитета, збрињавање повређених, болесних, одузетих или заплених примерака дивље флоре и фауне, укључујући активне мере заштите као што су реинтродукција, репонулација и одржавање станишта;
- 7) подстицање одрживог коришћења заштићених подручја;
- 8) унапређивање и изградњу инфраструктуре за заштиту животне средине, посебно за заштиту од буке, као и за израду стратешких карата буке и акционих планова;
- 9) подстицање коришћења обновљивих ресурса;
- 10) подстицање еколошки прихватљивог вида транспорта;
- 11) подстицање одрживог развоја, осим пројеката унапређења енергетике ефикасности;
- 12) оперативни рад и даљи развој мониторинга и информационог система;
- 13) унапређење система информисања о стању животне средине, праћење и оцењивање стања животне средине, као и увођење система управљања животном средином;
- 14) подстицање образовних, истраживачких и развојних студија, програма, пројеката и других активности у области заштите животне средине, укључујући и демонстрационе активности;
- 15) финансирање превентивних мера ради спречавања удеса;
- 16) финансирање интервентних мера у ванредним околностима загађивања животне средине, рекултивацију и санацију загађеног простора у складу са чланом 66. овог закона;
- 17) уклањање извора јонизујућих зрачења из радиоактивних громобрана и збрињавање напуштених извора јонизујућих зрачења непознатог власника, односно корисника;
- 18) унапређивање и изградњу инфраструктуре за заштиту од јонизујућих и нејонизујућих зрачења;
- 19) рекултивацију и санацију историјског загађења (јаловишта, индустријске депоније и сл.);
- 20) финансирање програма еколошког образовања и јачања јавне свести о питањима очувања животне средине и одрживог развоја;
- 21) припрему и суфинансирање пројеката који се финансирају из претприступне помоћи Европске уније у складу са чланом 89. ст. 3. и 4. овог закона, као и непредвиђених трошкова везаних за реализацију тих пројеката;
- 21а) суфинансирање пројеката који се финансирају из међународне развојне помоћи и других финансијских извора који захтевају суфинансирање;

- ~~22) финансирање националних контрибуција у складу са ратификованим међународним конвенцијама и протоколима;~~
- ~~23) развој јавно-приватног партнерства у активностима заштите и унапређивања животне средине;~~
- ~~24) финансирање других активности у складу са законом.~~

НАМЕНА И КОРИШЋЕЊЕ СРЕДСТАВА МИНИСТАРСТВА ВРШЕ СЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ, НАЦИОНАЛНИМ ПРОГРАМОМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И СТРАТЕШКИМ ДОКУМЕНТИМА, КАО И ИНФРАСТРУКТУРНИМ ПРОЈЕКТИМА У ОБЛАСТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, И ТО ЗА:

- 1) ЗАШТИТУ, ОЧУВАЊЕ И ПОБОЉШАЊЕ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА, ВОДЕ И ШУМА;
- 2) ЗАШТИТУ, ОЧУВАЊЕ И ПОБОЉШАЊЕ КВАЛИТЕТА ЗЕМЉИШТА, САНАЦИЈУ, РЕМЕДИЈАЦИЈУ И РЕКУЛТИВАЦИЈУ ЗАГАЂЕНОГ ОДНОСНО ДЕГРАДИРАНОГ ЗЕМЉИШТА, УРЕЂЕЊЕ ДЕГРАДИРАНИХ ПОВРШИНА У СМISЛУ ПРИВОЂЕЊА НАМЕНИ ОЧУВАЊА КАРАКТЕРИСТИКА ПРЕДЕЛА, ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА, КАО И ОБЕЗБЕЂИВАЊА УСЛОВА ЗА ОДМОР И РЕКРЕАЦИЈУ ЧОВЕКА, ПРИМЕНУ МЕРА ЗАШТИТЕ ЗЕМЉИШТА ОД ЕРОЗИЈЕ, СПРОВОЂЕЊЕ МЕРА ЗА СМАЊЕЊЕ УТИЦАЈА ЗАГАЂЕНОГ ЗЕМЉИШТА НА ПРОМЕНУ КЛИМЕ, БИОДИВЕРЗИТЕТ, КВАЛИТЕТ ПОДЗЕМНИХ И ПОВРШИНСКИХ ВОДА, ВАЗДУХА, ЗДРАВЉЕ ЉУДИ И СЛ., КАО И ДРУГЕ НАМЕНЕ У СКЛАДУ СА ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ;
- 3) СМАЊЕЊЕ УТИЦАЈА КЛИМАТСКИХ ПРОМЕНА И ПРЕДУЗИМАЊЕ МЕРА АДАПТАЦИЈЕ, УКЉУЧУЈУЋИ ЗАШТИТУ ОЗОНСКОГ ОМОТАЧА;
- 4) САНАЦИЈУ НЕУРЕЂЕНИХ ОДЛАГАЛИШТА ОТПАДА, СМАЊЕЊЕ НАСТАЈАЊА ОТПАДА, ПОНОВНУ УПОТРЕБУ, ТРЕТМАН, ОДНОСНО ПОНОВНО ИСКОРИШЋЕЊЕ И ОДЛАГАЊЕ ОТПАДА;
- 5) ПРОГРАМЕ, ПРОЈЕКТЕ И ДРУГЕ ИНВЕСТИЦИОНЕ И ОПЕРАТИВНЕ АКТИВНОСТИ ИЗ ОБЛАСТИ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ;
- 6) УВОЂЕЊЕ ЧИСТИЈЕ ПРОИЗВОДЊЕ ЗА РАД ПОСТРОЈЕЊА И ОБАВЉАЊЕ АКТИВНОСТИ, КАО И ЗА ПРИЛАГОЂАВАЊЕ ЗАХТЕВИМА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ;
- 7) ТЕХНОЛОГИЈЕ И ПРОИЗВОДЕ КОЈИ СМАЊУЈУ ОПТЕРЕЂЕЊЕ И ЗАГАЂЕЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ;
- 8) ЗА ФИНАНСИРАЊЕ НАБАВКИ БИОЛОШКИХ, БИОТЕХНИЧКИХ И ХЕМИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ПРЕПАРАТА, ПОТРЕБНИХ РАДИ СУЗБИЈАЊА ШТЕТНИХ ОРГАНИЗАМА (ЖИВОТИЊСКИХ, БИЉНИХ И ДР.), ЊИХОВИХ ЗАЈЕДНИЦА И СТАНИШТА, НОСИОЦА ВИРУСА, КОЈИ ПРЕДСТАВЉАЈУ ОПАСНОСТ ПО ЗДРАВЉЕ ЉУДИ И ЖИВОТНУ СРЕДИНУ;
- 9) ЗАШТИТУ И ОЧУВАЊЕ БИОДИВЕРЗИТЕТА, ЗБРИЊАВАЊЕ ПОВРЕЂЕНИХ, БОЛЕСНИХ, ОДУЗЕТИХ ИЛИ ЗАПЛЕЊЕНИХ ПРИМЕРАКА ДИВЉЕ ФЛОРЕ И ФАУНЕ, УКЉУЧУЈУЋИ АКТИВНЕ МЕРЕ ЗАШТИТЕ КАО ШТО СУ РЕИНТРОДУКЦИЈА, РЕПОПУЛАЦИЈА И ОДРЖАВАЊЕ СТАНИШТА;

- 10) ПОДСТИЦАЊЕ ОДРЖИВОГ КОРИШЋЕЊА ЗАШТИЋЕНИХ ПОДРУЧЈА;
- 11) УНАПРЕЂИВАЊЕ И ИЗГРАДЊУ ИНФРАСТРУКТУРЕ ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПОСЕБНО ЗА ЗАШТИТУ ОД БУКЕ, КАО И ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКИХ КАРАТА БУКЕ И АКЦИОНИХ ПЛАНОВА;
- 12) ПОДСТИЦАЊЕ КОРИШЋЕЊА ОБНОВЉИВИХ РЕСУРСА;
- 13) ПОДСТИЦАЊЕ ЕКОЛОШКИ ПРИХВАТЉИВОГ ВИДА ТРАНСПОРТА;
- 14) ПОДСТИЦАЊЕ ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА, ОСИМ ПРОЈЕКТА УНАПРЕЂЕЊА ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ;
- 15) ОПЕРАТИВНИ РАД И ДАЉИ РАЗВОЈ МОНИТОРИНГА И ИНФОРМАЦИОНОГ СИСТЕМА;
- 16) УНАПРЕЂЕЊЕ СИСТЕМА ИНФОРМИСАЊА О СТАЊУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, КАО И УВОЂЕЊЕ СИСТЕМА УПРАВЉАЊА ЖИВОТНОМ СРЕДИНОМ;
- 17) ПОДСТИЦАЊЕ ОБРАЗОВНИХ, ИСТРАЖИВАЧКИХ И РАЗВОЈНИХ СТУДИЈА, ПРОГРАМА, ПРОЈЕКТА И ДРУГИХ АКТИВНОСТИ У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, УКЉУЧУЈУЋИ И ДЕМОНСТРАЦИОНЕ АКТИВНОСТИ;
- 18) ФИНАНСИРАЊЕ ПРЕВЕНТИВНИХ МЕРА РАДИ СПРЕЧАВАЊА УДЕСА;
- 19) ФИНАНСИРАЊЕ ИНТЕРВЕНТНИХ МЕРА У ВАНРЕДНИМ ОКОЛНОСТИМА ЗАГАЂИВАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, РЕКУЛТИВАЦИЈУ И САНАЦИЈУ ЗАГАЂЕНОГ ПРОСТОРА;
- 20) УКЛАЊАЊЕ ИЗВОРА ЈОНИЗУЈУЋИХ ЗРАЧЕЊА ИЗ РАДИОАКТИВНИХ ГРОМОБРАНА И ЗБРИЊАВАЊЕ НАПУШТЕНИХ ИЗВОРА ЈОНИЗУЈУЋИХ ЗРАЧЕЊА НЕПОЗНАТОГ ВЛАСНИКА, ОДНОСНО КОРИСНИКА;
- 21) УНАПРЕЂИВАЊЕ И ИЗГРАДЊУ ИНФРАСТРУКТУРЕ ЗА ЗАШТИТУ ОД НЕЈОНИЗУЈУЋИХ ЗРАЧЕЊА;
- 22) РЕКУЛТИВАЦИЈУ И САНАЦИЈУ ИСТОРИЈСКОГ ЗАГАЂЕЊА (ЈАЛОВИШТА, ИНДУСТРИЈСКИХ ДЕПОНИЈА И СЛ.);
- 23) ФИНАНСИРАЊЕ ПРОГРАМА ЕКОЛОШКОГ ОБРАЗОВАЊА И ЈАЧАЊА ЈАВНЕ СВЕСТИ О ПИТАЊИМА ОЧУВАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА;
- 24) ПРИПРЕМУ И СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКТА КОЈИ СЕ ФИНАНСИРАЈУ ИЗ ПРЕТПРИСТУПНЕ ПОМОЋИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 89. СТ. 3. И 4. ОВОГ ЗАКОНА, КАО И НЕПРЕДВИЂЕНИХ ТРОШКОВА ВЕЗАНИХ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ТИХ ПРОЈЕКТА;
- 25) СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКТА КОЈИ СЕ ФИНАНСИРАЈУ ИЗ МЕЂУНАРОДНЕ РАЗВОЈНЕ ПОМОЋИ И ДРУГИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВОРА КОЈИ ЗАХТЕВАЈУ СУФИНАНСИРАЊЕ;
- 26) ФИНАНСИРАЊЕ НАЦИОНАЛНИХ КОНТРИБУЦИЈА У СКЛАДУ СА РАТИФИКОВАНИМ МЕЂУНАРОДНИМ КОНВЕНЦИЈАМА И ПРОТОКОЛИМА;
- 27) РАЗВОЈ ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА У АКТИВНОСТИМА ЗАШТИТЕ И УНАПРЕЂИВАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ;
- 28) ФИНАНСИРАЊЕ ДРУГИХ АКТИВНОСТИ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ И ПРОПИСИМА У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Корисници средстава обавезни су да средства користе наменски, на начин и у роковима утврђеним уговором о коришћењу средстава.

Ако корисник средстава додељена средства не користи на начин и за намене утврђене уговором, дужан је да ненаменски утрошена средства врати у буџет Републике Србије, а за нанету штету одговара на начин утврђен уговором о коришћењу средстава и у складу са општим правилима закона којим се уређују облигациони односи.

Средствима Зеленог фонда Републике Србије МИНИСТАРСТВА могу се финансирати/суфинансирати и програми, пројекти и друге активности на територији Републике Србије за пројекте из става 1. овог члана, ако их организују и финансирају међународне организације, финансијске институције и тела или друга правна лица, као и уколико се организују и финансирају кроз билатералну помоћ.

Вођење евиденције

Члан 90г

Министарство је обавезно да води евиденцију обвезника плаћања свих накнада у области заштите животне средине.

Евиденција из става 1. овог члана обавезно садржи податке о: износу накнаде, доспелости обавезе, обрачуну камате, издатим опоменама и висини дуга, поступцима принудне наплате и друге податке.

Обвезник из става 1. овог члана је дужан да пријави Министарству и Агенцији за заштиту животне средине престанак пословања, статусне промене и/или промене делатности, промену власништва, закупа или другог права обвезника, почетак рада новог појединачног извора загађивања, као и датум трајног затварања постојећег извора загађивања.

Пријаву из става 3. овог члана обвезник плаћања накнаде је дужан да достави у року од 30 дана од дана настанка промене.

Министар прописује садржину, изглед и начин вођења евиденције из става 2. овог члана.

Врсте подстицајних мера

Члан 101.

За правна и физичка лица која примењују технологије, производе и стављају у промет производе чији је утицај повољнији од других сличних, односно који користе обновљиве изворе енергије (сунце, ветар, биогаз и др.), опрему и уређаје који непосредно служе заштити животне средине, могу се утврдити пореске, царинске и друге олакшице или ослобађања од обавезе плаћања, под условима и на начин утврђен посебним законом.

За потрошаче који организовано враћају коришћене и неупотребљиве уређаје или њихове делове, производе или њихову амбалажу, произвођаче пластичних кеса — трегерица, оператере постројења за поновну употребу и поновно искористићење отпада, сакупљаче и друге субјекте у систему управљања отпадом, могу се утврдити посебне подстицајне мере: подстицаји, субвенције, депозити и њихово рефундирање, под условима и на начин утврђен овим и посебним законом.

Влада прописује врсту, висину, критеријуме, услове и начин доделе подстицајних средстава и класификацију корисника подстицајних средстава из става 2. овог члана у сврху доделе подстицајних средстава, узимајући у обзир класификацију оператера и

~~других субјеката управљања отпадом прописану законом којим се уређује управљање отпадом.~~

Врсте подстицајних мера

Члан 101.

За правна и физичка лица која примењују технологије, производе и стављају у промет производе чији је утицај повољнији од других сличних, односно који користе обновљиве изворе енергије (сунце, ветар, биогас и др.), опрему и уређаје који непосредно служе заштити животне средине, могу се утврдити пореске, царинске и друге олакшице или ослобађања од обавезе плаћања, под условима и на начин утврђен посебним законом.

За потрошаче који организовано враћају коришћене и неупотребљиве уређаје или њихове делове, производе или њихову амбалажу, произвођаче пластичних кеса – трегерица, оператере постројења за поновну употребу и поновно искоришћење отпада, сакупљаче и друге субјекте у систему управљања отпадом, могу се утврдити посебне подстицајне мере: подстицаји, субвенције, депозити и њихово рефундирање, под условима и на начин утврђен овим и посебним законом.*

~~Влада прописује врсту, висину, критеријуме, услове и начин доделе подстицајних средстава и класификацију корисника подстицајних средстава из става 2. овог члана у сврху доделе подстицајних средстава, узимајући у обзир класификацију оператера и других субјеката управљања отпадом прописану законом којим се уређује управљање отпадом.*~~

ВЛАДА ПРОПИСУЈЕ ВРСТУ, ВИСИНУ, КРИТЕРИЈУМЕ, УСЛОВЕ И НАЧИН ДОДЕЛЕ ПОДСТИЦАЈНИХ СРЕДСТАВА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА У СВРХУ ДОДЕЛЕ ПОДСТИЦАЈНИХ СРЕДСТАВА.

Инспекцијски надзор

Члан 109.

Надзор над применом одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши Министарство, ако овим законом није другачије прописано.

Инспекцијски надзор врши Министарство преко инспектора за заштиту животне средине (у даљем тексту: инспектор) у оквиру делокруга утврђеног овим законом.

Аутономна покрајина врши инспекцијски надзор ~~над извршавањем~~ послова поверених овим законом и прописа донетих на основу овог закона.

Јединица локалне самоуправе врши инспекцијски надзор ~~над извршавањем~~ послова поверених овим законом и прописа донетих на основу овог закона.

Права и дужности инспектора

Члан 110.

У вршењу инспекцијског надзора инспектор има право и дужност да утврђује:

- 1) да ли се управљање, односно одрживо коришћење и заштита природних ресурса и добара врши према стратешким документима и условима и мерама утврђеним у складу са овим законом;
 - 2) да ли се сакупљање или стављање у промет дивље флоре и фауне, њихових развојних облика и делова врши у складу са прописаним условима;
 - 3) да ли се увоз, извоз и транзит угрожених и заштићених врста дивље флоре и фауне, њихових развојних облика и делова врши у складу са прописаним условима;
 - 4) да ли се спроводе мере и услови заштите животне средине у планирању и изградњи;
 - 5) да ли су испуњени захтеви квалитета животне средине и емисије;
 - 6) да ли су испуњени услови за рад постројења и обављање активности;
 - 7) брисана је (види члан 26. Закона - 14/2016-3)
 - 8) брисана је (види члан 26. Закона - 14/2016-3)
 - 9) да ли се домаће или увезене технологије или процеси примењују, односно производња и стављање у промет производа, полупроизвода и сировина врши у складу са прописаним нормама заштите животне средине;
 - 10) да ли се примењују прописане забране производње и промета одређених производа и вршења одређених активности;
 - 11) да ли се еколошки знак за производе, процесе или услуге користи на прописан начин;
 - 12) да ли се увоз и извоз супстанци које оштећују озонски омотач врши у складу са овим законом;
 - 13) да ли се увоз, извоз и транзит отпада врши у складу са овим законом;
 - 14) да ли се са опасним материјама у производњи, употреби, промету, преради, складиштењу и одлагању поступа у складу са прописаним мерама;
 - 14а) да ли оператер има прописана документа и да ли предузима мере за спречавање хемијског удеса и ограничавања утицаја тог удеса на живот и здравље људи и животну средину утврђене тим документима;
 - ~~15) да ли се спроводе Национални програм, акциони и санациони планови;~~
 - 16) да ли се спроводи мониторинг стања животне средине;
 - 16а) да ли је донет акциони план за постепено достизање граничних вредности емисије загађујућих материја у воде, са утврђеним роковима за њихово постепено достизање и да ли се поступа сагласно том акционом плану, у складу са чланом 23. овог закона;
 - 17) да ли се води информациони систем и регистар извора загађивања животне средине;
 - 18) да ли се средства фонда наменски користе;
 - 19) да ли се спроводе обавезе из ратификованих међународних уговора у области заштите животне средине;
 - 19а) идентитет субјекта надзора и других лица на основу личне карте, пасоша и других исправа;
 - 20) да ли се спроводе друге прописане мере и услови заштите животне средине.
- Контролу увоза, извоза или транзита из става 1. овог члана врши повремено републички инспектор на граници.

Овлашћења инспектора

Члан 111.

У вршењу послова из члана 110. овог закона инспектор је овлашћен да:

- 1) нареди у одређеном року отклањање неправилности у спровођењу мера заштите, рекултивације и санације животне средине при коришћењу природних ресурса и добара;
- 2) забрани коришћење или употребу природних ресурса без или противно сагласности на пројекат заштите и санације животне средине током и после коришћења ресурса и наложи санацију, односно предузимање других одговарајућих мера заштите у складу са чланом 15. овог закона;
- 2а) наложи израду пројекта санације и ремедијације и спровођење санације и ремедијације у складу са чланом 16. овог закона;
- 2б) забрани санацију и ремедијацију без добијене сагласности на пројекат;
- 2в) наложи да се донесе акциони план за постепено достизање граничних вредности емисије загађујућих материја у воде, да се у њему утврде рокови за њихово постепено достизање и да наложи поступање сагласно том акционом плану, у складу са чланом 23. овог закона;
- 3) забрани уношење и гајење флоре и фауне иностраног порекла ради слободног насељавања у природи, а које би могле угрозити аутохтоне врсте и њихово распрострањење;
- 4) забрани уништавање или оштећивање дивље флоре и фауне и њихових станишта;
- 5) забрани сакупљање или стављање у промет дивље флоре и фауне, њихових развојних облика и делова без дозволе;
- 6) забрани увоз и извоз угрожених и заштићених врста дивље флоре и фауне, њихових развојних облика и делова чији је промет забрањен међународним уговорима;
- 7) забрани увоз и извоз угрожених и заштићених врста дивље флоре и фауне, њихових развојних облика и делова чији је промет дозвољен ако се врши без дозволе;
- 8) забрани изградњу и употребу постројења, односно комплекса и обављање активности ако нису испуњени прописани захтеви и нормативи у погледу емисије и нивоа загађујућих материја, ако немају одговарајућу и исправну опрему и уређаје којима се смањује или спречава емисија загађујућих материја или енергије или ако нису предузете друге мере и услови заштите животне средине;
- 9) забрани производњу и промет превозних средстава која не испуњавају услове у погледу емисије за мобилне изворе загађивања;
- 10) забрани испуштање загађујућих и опасних материја, отпадних вода или енергије у ваздух, воду и земљиште на начин и у количинама, односно концентрацијама или нивоима изнад прописаних;
- 11) *брисана је (види члан 27. Закона - 14/2016-3)*
- 12) забрани рад, употребу или коришћење технологије, технолошког процеса, које по одредбама овог закона нису дозвољене;
- 13) забрани употребу или коришћење производа, полупроизвода или сировина које по одредбама овог закона нису дозвољене;
- 14) наложи да се у случају сумње одређена технологија, складиштење, технолошки процес, производ, полупроизвод или сировина испитају у погледу могућег штетног утицаја на животну средину и привремено забрани њихову употребу или коришћење док се резултати испитивања не доставе на увид;
- 15) обустави рад уређаја док се не испита ефикасност уређаја који служе за уклањање или пречишћавање загађујућих материја за које нису прописане граничне вредности;

- 16) забрани стављање у промет сировина, полупроизвода или производа који немају видљиву ознаку о могућој штетности по животну средину;
- 16а) наложи достављање Министарству и Агенцији за заштиту животне средине података из члана 90г став 3. овог закона;
- 17) забрани коришћење еколошког знака противно одредбама овог закона;
- ~~18) забрани увоз опасног отпада, у складу са законом;~~
- 19) забрани увоз, извоз и транзит отпада супротно одредбама овог закона и нареди да се врати пошиљаоцу;
- 20) забрани рад севесо постројења, односно комплекса када се мере предвиђене у Политици превенције удеса или Извештају о безбедности или Плану заштите од удеса не спроводе или се недовољно спроводе;
- 21) нареди израду Политике превенције удеса или Извештаја о безбедности или Плана заштите од удеса и предузимање одговарајућих превентивних и других мера заштите животне средине од опасних материја, у складу са овим законом;
- 21а) нареди да се документ Политике превенције удеса усагласи са чланом 58а овог закона;
- 22) забрани рад севесо постројења, односно комплекса ако у одређеном року није достављено Обавештење, Политика превенције удеса или Извештај о безбедности или План заштите од удеса;
- 23) у случају удеса нареди предузимање интервентних мера и поступака реаговања на удес, спровођење мера у складу са Планом заштите од удеса, ангажовање људи, средстава и предузимање мера санације и спречавања ширења загађења од хемијског удеса;
- 24) нареди обављање мониторинга на прописан начин;
- 25) нареди спровођење мера заштите животне средине, у складу са овим законом;
- ~~26) забрани располагање средствима са рачуна правног лица, предузетника и физичког лица на основу извршног закључка;~~
- 27) узима узорке земљишта, вода, отпада, ваздуха преко овлашћене организације;
- 28) у поступку принудног извршења решења изврши печатење просторија, постројења, односно комплекса, опреме или простора због којих је дошло или је могло доћи до загађивања или оштећивања животне средине, у складу са законом;
- 29) нареди извршење других прописаних обавеза у одређеном року.
- На решења инспектора из става 1. овог члана може се изјавити жалба, ако овим законом није друкчије прописано.
- Жалба из става 2. овог члана изјављује се надлежном органу у року од 15 дана од дана пријема решења и не задржава извршење решења.
- Решење инспектора из става 1. тач. 6), 7), 19) и 20) овог члана је коначно.
- Против решења из става 4. овог члана може се водити управни спор.

IX. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

1. Привредни преступи

Члан 116.

Новчаном казном од 1.500.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ правно лице ако:

- 1) користи природне ресурсе или добра, без сагласности Министарства (члан 15. став 3);
- 2) не изврши ремедијацију или на други начин не санира деградирану животну средину (члан 16. став 1);
- 3) врши ремедијацију или на други начин санира деградирану животну средину, без сагласности Министарства (члан 16. став 2);
- 3а) не донесе акциони план за постепено достизање граничних вредности емисије загађујућих материја у воде и у њему не утврди рокове за њихово постепено достизање (члан 23. став 3);
- 3б) не поступа у складу са акционим планом за постепено достизање граничних вредности емисије загађујућих материја у воде (члан 23. став 3);
- 4) сакупља или ставља у промет одређене врсте дивље флоре и фауне, њихове развојне облике и делове, без дозволе Министарства, односно супротно условима утврђеним у дозволи (члан 27. став 4);
- 5) прекогранични промет примерака дивље флоре и фауне (увоз, извоз, унос, износ, поновни извоз) и њихових развојних облика и делова врши без дозволе, односно исправе коју издаје Министарство (члан 28. став 2);
- 6) при управљању опасним материјама не предузима све потребне превентивне, заштитне, сигурносне и санационе мере (члан 29. став 2);
- 7) изгради и употребљава постројења, односно комплексе и обавља активности ако нису испуњене прописане граничне вредности емисије и нивоа загађујућих материја, услови у погледу опреме и уређаја којима се смањује или спречава емисија загађујућих материја или енергије, као и ако нису предузете друге мере и радње за обезбеђење прописаних услова заштите животне средине (члан 40. став 1);
- 8) испушта загађујуће и опасне материје, отпадне воде или емитује енергију у ваздух, воду или земљиште на начин и у количинама, односно концентрацијама или нивоима изнад прописаних (члан 40. став 2);
- 9) примењује домаћу или увозну технологију или процес, односно производи, складишти и ставља у промет производе који не испуњавају захтеве у погледу животне средине, односно захтеве квалитета производа или је технологија, процес, производ, полупроизвод или сировина забрањена у земљи извознику (члан 51. став 1);
- 10) употребљава уређаје који служе за уклањање или пречишћавање загађујућих материја за које технички захтеви нису утврђени техничким прописима супротно члану 51. став 4. овог закона;
- 11) увози опасан отпад (члан 57. став 1);
- 12) увози, извози или врши транзит отпада без дозволе Министарства (члан 57. став 3);
- 13) не поступа у складу са одредбама члана 58. став 1. овог закона;
- 14) не поступи у складу са чланом 60ј овог закона;
- 15) не предузима мере санације о свом трошку (члан 63. став 1);
- 16) не изради или не реализује санациони план из члана 66. став 4. овог закона;
- 17) не осигура се за случај штете причињене трећим лицима услед удеса (члан 106).

За привредни преступ из става 1. овог члана може се изрећи новчана казна у сразмери са висином учињене штете, неизвршене обавезе или вредности робе или друге ствари која је предмет привредног преступа, а највише до двадесетоструког износа учињене штете,

неизвршене обавезе или вредности робе или друге ствари која је предмет привредног преступа.

За привредни преступ из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 100.000 до 200.000 динара.

2. Прекршаји

Члан 117.

Новчаном казном од 500.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

- 1) производи и/или ставља у промет превозна средства која не испуњавају услове у погледу емисије за мобилне изворе загађивања (члан 40. став 3);
- 2) брисана је (види члан 29. Закона - 14/2016-3)
- 3) на декларацији сировине, полупроизвода или производа не упозори на загађење животне средине и штету по здравље људи које сировина, полупроизвод или производ, односно њихово паковање узрокује или може узроковати у животној средини (члан 52. став 1);
- 4) употребљава еколошки знак супротно одредбама члана 53. овог закона;
- 5) не достави Обавештење из члана 59. став 1. овог закона;
- 6) не достави Извештај о безбедности и План заштите од удеса Министарству са подацима из члана 60а овог закона;
- 7) не поступи у складу са чланом 60в овог закона;
- 8) не поступи у складу са чланом 60ј овог закона;
- 9) врши мониторинг без овлашћења (члан 71. став 1);
- 10) не врши мониторинг и праћење других утицаја на стање животне средине (члан 72);
- 11) не доставља податке из мониторинга на прописан начин (члан 73);
- 12) не доставља податке од значаја за вођење регистра извора загађивања животне средине на прописан начин (члан 75. став 5);
- ~~12а) не достави Министарству и Агенцији за заштиту животне средине податке из члана 90г став 3. овог закона;~~
- 13) не омогући инспектору обављање контроле, односно не поступи по решењу инспектора (члан 111).

За прекршај из става 1. овог члана може се изрећи новчана казна у сразмери са висинам причињене штете или неизвршене обавезе, вредности робе или друге ствари која је предмет прекршаја, а највише до двадесетоструког износа тих вредности.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 25.000 до 50.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана може се изрећи и заштитна мера забране вршења одређене делатности у трајању до три године, а одговорном лицу да врши одређене послове у трајању до једне године.

Члан 117а

Новчаном казном од 250.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај предузетник ако:

- 1) користи природне ресурсе и добра, без сагласности Министарства (члан 15. став 3);

- 2) не изврши ремедијацију или на други начин не санира деградирану животну средину (члан 16. став 1);
- 3) врши ремедијацију или на други начин санира деградирану животну средину, без сагласности Министарства (члан 16. став 2);
- 3а) не донесе акциони план за постепено достизање граничних вредности емисије загађујућих материја у воде и у њему не утврди рокове за постепено достизање граничних вредности (члан 23. став 3);
- 3б) не поступа у складу са акционим планом за постепено достизање граничних вредности емисије загађујућих материја у воде (члан 23. став 3);
- 4) сакупља или ставља у промет одређене врсте дивље флоре и фауне, њихове развојне облике и делове, без дозволе Министарства, односно супротно условима утврђеним у дозволи (члан 27. став 4);
- 5) прекогранични промет примерака дивље флоре и фауне (увоз, извоз, унос, износ, поновни извоз) и њихових развојних облика и делова врши без дозволе, односно исправе коју издаје Министарство (члан 28. став 2);
- 6) производи и/или ставља у промет превозна средства која не испуњавају услове у погледу емисије за мобилне изворе загађивања (члан 40. став 3);
- 7) на декларацији сировине, полупроизвода или производа не упозори на загађење животне средине и штету по здравље људи које сировина, полупроизвод или производ, односно њихово паковање узрокује или може узроковати у животној средини (члан 52. став 1);
- 8) не поступа у складу са одредбама члана 58. став 1. овог закона;
- 9) не достави Обавештење из члана 59. овог закона;
- 10) не достави Извештај о безбедности и План заштите од удеса Министарству са подацима из члана 60а овог закона;
- 11) не поступи у складу са чланом 60в овог закона;
- 12) не поступи у складу са чланом 60ј овог закона;
- 13) врши мониторинг без овлашћења (члан 71. став 1);
- 14) не врши мониторинг и праћење других утицаја на стање животне средине (члан 72);
- 15) не доставља податке из мониторинга на прописан начин (члан 73);
- 16) не доставља податке од значаја за вођење регистра извора загађивања животне средине на прописан начин (члан 75. став 5);
- ~~16а) не достави Министарству и Агенцији за заштиту животне средине податке из члана 90г став 3. овог закона;~~
- 17) не омогући инспектору обављање контроле, односно не поступи по решењу инспектора (члан 111).

За прекршај из става 1. овог члана може се изрећи и заштитна мера забране вршења делатности у трајању до три године.

~~Члан 118.~~

~~Новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара или казном затвора до 30 дана казниће се за прекршај физичко лице ако:~~

- ~~1) узнемирава, злоставља, озлеђује и уништава дивљу фауну, односно разара њена станишта (члан 27. став 2);~~

~~2) уништава, кида или на други начин пустоши дивљу флору, односно уништава и разара њена станишта (члан 27. став 3);~~

~~3) сакупља или ставља у промет одређене врсте дивље флоре и фауне, њихове развојне облике и делове, без дозволе Министарства, односно супротно условима утврђеним у дозволи (члан 27. став 4);~~

~~4) извози или увози заштићене врсте дивље флоре и фауне, њихове развојне облике и делове, без дозволе Министарства (члан 28. став 1).~~

~~Брисан је ранији став 2. (види члан 31. Закона - 14/2016-3)~~

Члан 118.

НОВЧАНОМ КАЗНОМ ОД 50.000 ДО 150.000 ДИНАРА ИЛИ КАЗНОМ ЗАТВОРА ДО 30 ДАНА КАЗНИЋЕ СЕ ЗА ПРЕКРШАЈ ФИЗИЧКО ЛИЦЕ АКО:

1) УЗНЕМИРАВА, ЗЛОСТАВЉА, ОЗЛЕЂУЈЕ И УНИШТАВА ДИВЉУ ФАУНУ, ОДНОСНО РАЗАРА ЊЕНА СТАНИШТА (ЧЛАН 27. СТАВ 2);

2) УНИШТАВА, КИДА ИЛИ НА ДРУГИ НАЧИН ПУСТОШИ ДИВЉУ ФЛОРУ, ОДНОСНО УНИШТАВА И РАЗАРА ЊЕНА СТАНИШТА (ЧЛАН 27. СТАВ 3);

3) САКУПЉА ИЛИ СТАВЉА У ПРОМЕТ ОДРЕЂЕНЕ ВРСТЕ ДИВЉЕ ФЛОРЕ И ФАУНЕ, ЊИХОВЕ РАЗВОЈНЕ ОБЛИКЕ И ДЕЛОВЕ, БЕЗ ДОЗВОЛЕ МИНИСТАРСТВА, ОДНОСНО СУПРОТНО УСЛОВИМА УТВРЂЕНИМ У ДОЗВОЛИ (ЧЛАН 27. СТАВ 4);

4) ИЗВОЗИ ИЛИ УВОЗИ ЗАШТИЋЕНЕ ВРСТЕ ДИВЉЕ ФЛОРЕ И ФАУНЕ, ЊИХОВЕ РАЗВОЈНЕ ОБЛИКЕ И ДЕЛОВЕ, БЕЗ ДОЗВОЛЕ МИНИСТАРСТВА (ЧЛАН 28. СТАВ 2.).

Члан 120.

Новчаном казном од 25.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у органу управе, односно јединици локалне самоуправе, односно организацији која врши јавна овлашћења ако:

1) изда одобрење за коришћење природног ресурса или добра, без сагласности Министарства (члан 15. став 1);

2) изда сагласност на пројекат санације и ремедијације који је израђен супротно прописаној садржини пројекта санације и ремедијације, без спровођења прописаног поступка за давање сагласности на пројекат, супротно прописаним условима за давање сагласности на пројекат, као и без прописане документације која се подноси уз захтев за давање сагласности (члан 16);

3) изда дозволу без прибављеног мишљења организације надлежне за заштиту природе (члан 27. став 4);

4) изда дозволу, односно исправу без прописане документације или не води регистар издатих дозвола на прописан начин (члан 28);

5) припреми просторни или урбанистички план без услова за обезбеђење мера заштите животне средине из члана 34. овог закона;

6) не обавештава јавност и не донесе акт о увођењу посебних мера у случајевима из члана 42. став 1. овог закона;

7) брисана је (види члан 32. Закона - 14/2016-3)

8) не води евиденцију издатих потврда ради укључивања у систем EMAS (члан 44. став 9);

9) *брисана је (види члан 32. Закона - 14/2016-3)*

10) не донесе екстерне планове из члана 61. овог закона;

11) не прогласи стање угрожености животне средине и не обавештава јавност о предузетим мерама (члан 62);

11а) не донесе ~~акциони, односно~~ санациони план (члан 68);

12) не врши мониторинг (члан 69);

13) не доставља податке из мониторинга на прописан начин (члан 73);

14) не води информациони систем заштите животне средине (члан 74);

15) не води регистар извора загађивања животне средине (члан 75. став 2);

16) не поступа у складу са чл. 78, 80. и 81. овог закона;

~~16а) не достави Министарству и Агенцији за заштиту животне средине податке из члана 90г став 3. овог закона;~~

16б) не достави извештај из члана 100. став 4. овог закона.

17) *престала је да важи (види члан 33. Закона – 72/2009-164)*

18) *престала је да важи (види члан 33. Закона – 72/2009-164)*

За прекршај из става 1. овог члана одговорном лицу у органу управе, односно јединици локалне самоуправе, односно организацији која врши јавна овлашћења може се уз изречену казну изрећи и заштитна мера забране вршења одређених послова у трајању до једне године.

~~Члан 123.~~

~~Народна скупштина донеће у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона:~~

~~1) Националну стратегију одрживог коришћења природних ресурса и добара из члана 12. овог закона;~~

~~2) Национални програм заштите животне средине из члана 64. овог закона.~~

Члан 124.

Влада ће донети, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона, акт из члана 43. став 3. овог закона, ~~а у року од две године од дана ступања на снагу овог закона акционе планове из члана 65. овог закона,~~ као и програм из члана 69. став 3. овог закона. До доношења Стратегије и националних акционих планова, основу за коришћење природних ресурса и добара чине основе природних ресурса (водопривредна, шумска, геолошка, минерално-сировинска, педолошка, пољопривредна, заштита простора и друге еколошко-просторне основе) као посебни документи о потенцијалима природног ресурса, односно добра који се израђују или иновирају на основу утврђених или процењених биланса и других категорија у складу са Просторним планом Републике Србије и другим просторним и урбанистичким плановима.

~~Члан 125.~~

~~Фонд за заштиту животне средине почиње са радом најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.~~

~~Члан 126.~~

~~Председника и чланове управног и надзорног одбора, као и директора Фонда, Влада ће именовати у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.~~

~~Управни одбор донеће статут Фонда у року од 30 дана од дана именовања.~~